

د زړه وينا

د

كل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

په دې کتاب کېنې حېنې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مینه او دوستۍ- صلح کل

د بشردوستۍ او بین المللي ملګرتیا، دجهاني
اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقین کوي او
دیوه عالی فکر او جهان بین نظریه
پیدا کولو کېنې ښه اغېزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتو ادب کېنې ډېر
لږوي او دیوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته
وویلی شو.

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خود غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندي غوره اشعارنه دي؟

نه! تبويض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوردي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوي ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شي ولې به خبرې کوي.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوي.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵ - ۱۳۴۱

هر گوینده حقیقی را ارمنیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمنان تنها پیرایه حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبایی در بازی لفظ و صنایع فریبده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمنان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه و تخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میروند و در یک روزگار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگار که مردم تشنه مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الف شاعر بزرگوار و دوست دیرین من از گویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب و جان بخش، بما ارمنان کرده و بگفته خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابرهای خیال، در سراپرده آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجو کرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود را بعنوانهای - چراغ زندگی، زیبایی و هنر، خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی، و..... در دسترس استفاده گذاشته است.

اگر این قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشری، کافست که حضرت الفت را با آوردن و پروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

د الفت وينا

د الفت د ويناوو دغه مجموعه ما پداسې حال کې ولېدله چې د ښاغلي سيد محمد ايشان الحسيني الافغاني په ښکلي خط ليکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمانو د خپل هنر پياوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلي حسيني د نستعليق د هنر ښکلا، او ښاغلي الفت د وينا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخوا او پياوړو هنرمانو لاس سره يو کړی، او دغه ښکلي او کاللي مجموعه ئې تخليق کړې ده!

دلته دوه هنره سره يو ځای سوې دي، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحرور کړې ده، ښکلي وينا په ښه خط ليکنه زمونږ د اسلافو ښکلي ميراث دی، او خوښ يم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، يو بشپړ او کامل مظهر وينم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وينا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو او کلماتو په ظاهري ليکنې او انځور کړنې کې ظهور او تجلاو کړي، نو لکه د ښاغلي حسيني غونډې ښکلي او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفيس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چينه يوه ده، او هرکله چې له فياض منبعه د جمال تجليات ځلېږي، او خپرېږي، نو په کائناتو کې آرت او صنعت او جميل فنون روزی. شعر او ښکلي خط، د دې جمالي فعل او انفعال دوه کښلي مظاهر دي.

د ښاغلي حسيني دغه جمال آفريني خو زموږ د وطن د يوه پياوړی خطاط مرحوم جناب مغفور سيد عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب يوه معتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فان ذوق نمايندگي کوي.

اما د الفت وينا!

دلته هم د ښکارندوی د وينا ټينگار او صلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو ډولوکې نڅاکوي، دلته د

قندهاري سيد روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وينا، د ده منشورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دی!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصوير کې استاد دی، نوی نوی نکات پيدا کوي د ژوند انه عميقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبيعت بسيط او پلن ډګر د ده د مطالعې او غاير نظر جولانګه ده!

د الفت په وينا کې د نوى دنيا د نوى فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خودى د کنړ د څنډو
د پښتو په کوډغلو هم ورننوزى، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله
کښېني او په داسې وينا ځنې رغېږي، چې هغه له الفت د که وى! د زړه له درده حکايت کوى، او هغه
څه وايي چې نور خلق يې نسي ويلای.
نوزه پر دغو پاڼو (د الفت وينا) نوم ږدم.
دا ځکه چې:

زه په دې اشعارو کې د الفت او محبت تجليات وينم.

رنکينه شعر مى مه بوله خبرى:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دى.

کابل. جمال مينه. د اسد خورلسمه ۱۳۴۱

عبدالحى حبيبي

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولني له خوا ماته د نظرني دپاره راكړي شوي وو، ماوكتل، په دې مجموعه كښې نوي آثار او څه پخواني غوره اشعار را غونډ شوي دي.

اشعار عموماً دوه جنبي لري: يوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حكمت او د خوند پلو ئې كيفيت دي. ژوند بې خونده كيدى شي، خو خوند بې ژونده نشي كيداي! مگر د شعر كمال دادي چه حكمت او لذت دواړه پكښې واغبرل شي. د الفت په غوره اشعارو كښې د كيفيت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو كښې ئې د حكمت پلو ډېر كوينښ شوي دي.

زما په عقیده كه شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وي! د دنيا ټولې مشهورې ژبې د ليکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لور معيار ته رسيدلي دي. شعر بايد د ژبې له پلوه د فصاحت او بلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معيار او چت کړی شي. او دمعنی له پلوه بايد د څه داسې الهاماتو درلودونکی وي چه د عصر اوزماني پیغام ورته ويل کېدی او د قوم د فکر د تنوير او د ذهني تربيت موجب گرځېدی شي! د ښاغلي الفت په شعر كښې دغه مزایا ليدل کېږي. په تېر وختونو كښې چه چا د الفت صاحب اشعار لوستي دي بې تاثيره ترې نه دي پاته شوي، اوپه پښتني جامعه اونوره نړی كښې ئې ښه شهرت حاصل كړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو كلام او ديوانونو ته زياته اړتيا لري ځكه چه د ژبې او شعر نسبت يو تر بله داسې دی لكه د بدن اوساه تعلق، نوزه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د كلام د مجموعو د نشر او چاپ طرفداريم. او د پښتانه جامعي د پاره يې كټور كار بولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلي سيدمحمد ايشان الحسيني الافغانی څخه ډېر خوښ يم چه زما دغه اشعار بې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښايسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظر جلبوي او د هر چاسترگي پرې خورېږي.

هماغسې چه يو شعر د ښه آواز په برکت او د موسيقي په ملتيا بل کيف او اثريداکوي ښه خط هم د شعر ښکلا او رڼا ډېره زياتوي.

کله چه يو هنر له بل سره مل شي او يو ښايست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترښه جوړشي چه سترگي ئې په ليدو، غورونه يې په اوريدو او زرونه يې په مينه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې بوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسيقي هنر هم ولري او يوبڼه شعر په مجلس کښې په ساز او سرود کښې ووايي يقيناً بې اغيزه خو چنده کېږي. ښه شعر په ښه خط همدغسې وگڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځينې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلی نور ورته وويلی شو.

د دې اشعارو په چاپولو کښې دپوهنی دتجارتې مطبعې د ښاغلي رئیس او د طباعتي مدير او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنگ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولني د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصويب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظريو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولني له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب ليکل په ښه خطاط او بيایي په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصويب او د واکمني جرگې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترکه گورم.

گل پاچا (الفت) د زمري ۱۵ مه

۱۳۴۱

فهرست

مخ	سرلیک
1	شاعر.....
1	بنکلا او هنر.....
3	د صلح نړۍ.....
5	مینه او دوستی.....
7	صلح کل.....
7	ابتکار.....
8	ژوند.....
9	دمونشن د سفر یوه خاطرہ.....
10	دهقانی.....
11	د وطن محبت.....
12	د وطن پالنه.....
13	سگرانه وطنه!.....
15	د وطن خاوره.....
16	سپین غر.....
18	په باغ کنبې.....
20	آزادۍ.....
21	د زړه شکوه.....
21	د ژوند ډیوه.....
23	پسرلی راغلی.....
24	د بهار فیض.....
25	د خزان سندرہ.....
26	د مني خاطرہ.....
27	په وربل باندې سگرد.....
28	د حسن جلوه.....
28	ملت او مملکت.....
30	لوی افتخار.....
32	ویده گوجر.....
33	ناخاپی کانی.....
37	تگی اوریا.....
38	عاقبت.....
39	زما حال.....
40	د امیدرنا.....
40	لمره!.....

42	دوطن ترانه
43	دافغان ترانه
45	ديوالی ترانه
45	دمعارف ترانه
47	استعمارچيان
47	علم او معنا
48	دپلار توره
49	نه ځي
50	بنيكاري باز
52	زخمي زړه (۱)
59	دشاعر نظر
60	څه گورم
61	غريب ماشوم
62	خوار حسن
63	همدردي
64	حسن او نظر
65	بډاي
66	ماشوم
67	غزل
67	دنازمېرمنې
69	په ليلي پسې ځم
69	څومره به بڼه وي
71	څه يم
71	زما گناه
72	زما خوب
73	انسان
75	څه جوړ شوه؟
76	عدالت
77	دوه ماموران
79	دحق جذبه
79	خاورې او گډونه
82	علم او پوهه
82	سپړتوب
83	همدردي
83	سياست
83	بې قدرې

84	دیمر کراسی
84	د روح اطمینان
84	صبر
85	د دنیا قانون
85	یوسف او زلیخا
86	فکر او مینه
86	آشنایی
86	فکر او کار
87	بې خبری
87	علت او سبب
88	دهقانه
88	شعر
88	مات کودری
89	خوشحالی
89	تور او سپین
91	شعر او حکمت
91	سپین او تور دیوان
92	حقیقت
93	ثواب
93	د شاعر شعار
أ	د الفت پیژند گلوی او ژوند پېنې

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

شه رندي او شه شور شه مستي شه ببل غوندي گل پرستي
د عشق اورباندي سوي ستي دشاعر ده همدغه هستي
لکه گل جگر خون او خندان د بهار په ورمه پریشان
په وربل په کاکل د جانان لکه تاج وي په سر، سرگردان
نرم زره دعيسى خوبسوي خوفرون اوقارون غرقسوي
د نمرود تبول بتان ماتوي د بنایست بت ته سر تپتوي
له هر قيده آزاد زنداني د عشق غم گني تاج سلطاني
ورسره شامد ام حيرانسي سرکني فکراو خيال جهاني
نه بي يار چيري شته نه ريار خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبر شوک راخي په دي لار لري د پرنامعلوم انتظار

بنکلا او هنر

په هر خای کسي په هر چا کسي چي بنکلوي

د بـورپ دافريقـي کـي داسـه داسـيـاوي

دنظرخاوند پپه مینه ورتسه گوری

مسلمان وی اوکسه کبرکسه ترسواوی

دلته فرقه دامریکسی اود روس نشسته

نیکلی نینه دی کسه دهرسرددنیا وی

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړی

شاعران لسه قیداوشرطه بی پرواوی

پتنگان ورسره عشق لری هرگوره

دډیوی خای کسه مسجد کسه کلیساوی

نینه آهنک چپه هرسازکبسی وی موزون دی

کسه رباب وی کسه شپیلی وی کسه داریاوی

نندارو اوتماشوته بسه ورخمسه

دهرچاپه ساز چپه نیکلی پسه گداوی

چپه پسه هره ژبه وی نینه شعرنینه دی

کسه زما وی کسه دتاکه دبل چاوی

نینه تابلودهنرمن خونبوی هرخووک

کسه دچین وی کسه دهندکسه دبرماوی

پسه الفاظوکبسی وی ډبراختلافونه

یولسه بلسه متفق اهمل معناوی

د دوستی کورکبسی دتوراوسپین فرقه نشسته

پسه هرچاکبسی چپه وی مینه خوین زماوی

پسه سپین مخ چپه توری زلفی راخوری شی

دنبایست دډیوی لانبسه تجلاوی

تورله سپين سره بنه بڪاري سپين له توره
خه به بنه وي چي يوبل سره پخلاوي
دهنر صنت او حسن په عالم كښي
هريوكل چي په هر رنگ كښي وي زيباوي
بلكي مخ له هرې خواچي را بكاره شي
د الفت سترگوليدلي لايخوا وي

د صلح نړۍ

هنه ورځ به بختوره وي هرگوره
چي د سپينو زرونه تورنه وي له توره
كركه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولسي صلح صفاوي بنه نيت وي
مروړ خلق يوبل سره پخلاشي
نه چي غوښته او چاره هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم كافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنيا كښي
نه په شرق اونه په غرب نه امريكا كښي

استقلال منلی حق دهرملت وی

خوقایم پیه ملتوکنی پی اخوت وی

داخورتکسه سساز آواز دهوادونو

شهی یوه ارکسترا دولسونو

دکپژوند اصل واساس اصلي منظر وی

جهانی عدل وانصاف صحیح دستور وی

هرملت پیه هر نظر کنی پی وی نیواغلی

که پیه هر رنگ و آیین کنی پی وی راغلی

سپیتوب وی محترم پیه هر لباس کنی پی

پیه زری جاموکنی پی وی که پیه کرباس کنی پی

داسپی وساتی هر خوک خپل مسلكونه

چی ونکری یوله بل سره جنکونه

تول جهان ددوستی کوروی سرتسرره

دجنگ ویره شی له زرونونه بهره

زورتیرلی وی دصلح پیه قانون

مهارشوی مسست اونبان وی دجنون

تویول دوینوشرم او پینوروی

شمرنده ذلیل سرتیتی ظلم زوروی

جنگ شهي هرچېرته د صلح بيرغونه

شهي پسه سه لارروان سياسي تونه

د انسان زړگي له جنگ او جگړې تورشي

توره ماته شي او جوړورنه خه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خو لې کېدل وي شرافت

پوله بله محبت مهرباني وي

د ,, الفبت“ هيله او فکري جهاني وي

زه له تاځني خارېم ته له مانه

که جدهم وي زم آيين له تانه

مينه او دوستي

مينه کلزار ته بله بلان راولي

بلوډيووتنه پټنکه ان راولي

شاه د کدازره ته نژدې کاندې

د خوارج ونگړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کېږي اوسي

ځمکې ته ستوري د اسمان راولي

دستگور کښې سپين اوتـورچې گـوري

درتـه دگـد ژوندشـا هـدان راولـي

صلح کل

له واړه کوره راوخه لوی جهان سره اشنا شه
 خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشنا شه
 له هگۍ نه رابهر شه په قفس کښې مه اوسېږه
 له دې ټيټې هوا پورته له طيران سره اشنا شه
 د زمان مکان په قید کښې اوسېدنه اسارت دی
 محدودمه اوسه هر کوره لا مکان سره اشنا شه
 د بندي فکر خاوند دوه مونږو نظر بنده!
 که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشنا شه
 که دځان په شان انسان ته درېدلی بې سرکوزی
 ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشنا شه
 چې دجاه و جلال بت ته په سجده باندي نسکورېږي
 بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشنا شه
 چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشنایي
 والا شان سره آشناسوي دخداي شان سره اشنا شه
 د جهان تاریخ ته څیر شه د بدلون اړخونه گوره
 کُل یوم هُوفې شان دی له هر شان سره اشنا شه
 اور، اوبوسره دې کار دی په خوروتر خوژوندي بې
 صلح کل شه! داضدادو، خاندان سره اشنا شه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
 په تنکسه کښې چې وي خوښ دا ابتکاردی

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرگوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی
یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
خوان دپنځلۍ زور دکونډې خړۍ خړۍ داردی
دیارغبر کښې کله وي هرخوفش ارونه
په همداسې مضيقه کښې خوښ دلداردی
کوټۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت خخه بېزاره پرهېزگاردی
مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخیل په شانې خوښ په سره انکاردی
دکوگل په تنگ قفس کښې زرونه خوښ دي
چې لاس تنگ شې نودگېدې عمرخواردی
کېدو خوښ وي دکنډو خولې ته چې گوري
مین گوره! خوښ په تنگ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
خم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا
که مې وکارې دوه سترگې ژوندته گورمه په مینه
زړه له ژونده نه تورپري که ژوندون توري تيارې کا
دنمروود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه يم
دبلاپه خوله کښې هم لا، ژوندون ماته اشارې کا
ژوندمې خوښ دی په هر حال کښې دژوندمیننه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپدانبښې ښې اسرې کا
ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تک دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه اوورخ دغه نارې کا

مايوسوي لويه گناه ده مرگ دي مړينه ده فاده
په اميد ژوندون ته گورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنکه وي بڼه دي هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مگر ژوند د غلامۍ دې خدای برباد خاورې ايرې کا
که نور هېڅ نشي کولی وچ اوشنې غلامانو
غلامان چې پيدانشي با داران به بيچارې کا

دمونشن د سفر يوه خاطره

دلته بل رسم ورواج بله دنېاده
مينه پته چانه نه ده برالده
نېکلول غبرکې نېکلول دنورو مخکې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي يارانې
نه هجران شته نه دهجر ترانې
بې رېباره وصالونه شامدام دي
نشته کوهې نه تعويدنه شکرانې
که په گل پورې سینه مېرې بلبله
که دشونې وښکلول وي يوله بله
نه پېغور شته نه رتل شته نه تورونه
که هرچاله خان سره څوک کېدوله

دهقانی

دهقانی څومره بڼه کاردی هردهقان سړی مالداردی
لـري مېـرې اوپسـونه شـنه پتـی او شـنه باغـونه
همېشه په شنباغچوکښې پاس دونوپه سروکښې
نغمـي اوري دبلبلـو وينـي بڼـي غنچـي دگلو
دخپـل لاس لـه برکتـه اولـه خپـل عالي همته
لـه سپـرو خاورو خپل ځانته خپـل اولاد او بل انسان ته
خوندورشـيان پيـداکړي داتـياره جهـان رڼاکړي
وچ دگر اوبابـان کـري شـاعرتـه کلسـتان
پـه خوړومبو مورغان پـه کلانـو بلـبلان
کـري خوشحال لـه خپـله ځانه تـول دده شـي ثناخوانه
کـه غلـي او کـه مېـوي دي کـه دگلوبـي غنچـي دي
کـه طعام کـه فاکهـه ده کـه دښـه ځای ننداره ده
ددهقان دلاس اټـردی دهقانی څه لوی هنردی
ددهقان دبـازو زوردي چـي نن داجـهان سمسوردي
جـنغ اوسـپاره ددهقان آـبادي ده دجهـان
دادبشکلونښـه لبـاس دادچاپـه سـرماس
دبـدای کورکښـي سـره زر دابنایسـته بڼـي کلی زبـور
ددهقان دکار حاصل دی پـري پوهـيري چـي عاقل دی

لاس تېنې ساکی ددهقې ان

درگ وهرلاس کبې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندي قسم خورم
چې دخان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپريم نه وېرېرم
که دتوروگزارونو نه دم په دم خورم
داخوړې، غوړې گولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کبې زه گولي دبم خورم
کفن نه غورم دژوندجامو کبې دروم
دجنت باغ کبې مېوې رقم رقم خورم
بم پرهېز د بې ننگي له خورا کونو
په غيرت کتلي شي به ولي کم خورم
دوطن داعتلاتي پري يم حکه
لکه گل هره شپه خاخي دشبنم خورم
زه هغه يم چې تل ننگ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم
چې په سرمې دوطن خدمت منلي
خه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

دوطن پالنه

لکه شمع که خان وسوزي په اورته

نوبه هله که ځي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندي دې غرونه سوري نکره

دشیرین وطن په عشق کېي پې نامتورته

په خولوپې دتندې که آبياري ځي

دوطن دگلوباغ به که ځي سمسورته

که په اوراوبوکښي تبخ غوندي غوټه شي

نوپه سره ددښمن شي هله سورتته

لکه ونه که بارنکړي په سرپټي

وبه نه شيندي خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې خان کړسگرده

نوبه وچي ځي خولي له مخ دورورته

دپښي غوندي خان ورکړه حاجي ته

چي ځي پټ دخپل وطن لخوا اوسرتورته

که دځمکې هومره لوی بې حرکت کړه
تنبلي اوس کون بولنه لوی پېغورته
دوطن آب و آبرودې که شوه تویه
په سیالانو کې به سرچک نکرې نورتنه
دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پی دی
نووطن بولنه په شان دخپلې مورته
چا چې ایسی په دې تي درسره خوله ده
هنه خورا وورگنه دس ترگوتورته
هېڅکله په بدنظورته مه گوره
لکه خان دهنه هم اوسه غمخورتنه
په „الفت“ به بېگانه اوپردي خپل کړې
وبه نکرې دغه کارپه زراوزورتنه

گرانه وطنه!

گرانه وطنه! څومره زبیا بې
جنت دځمکې زره ددنییا بې
بیاغلی تاج ته دایشیا بې
وردس تیلوته په رشیا بې

لعل وگوهرش ته ستابدخشان کبسي

تمدن خورشوستا پسه جهان کبسي

ننگي مالي تادي هروخت روزلي

بسه بسه خوانان دي تازبولي

کارنامي ستادي تاريخ ساتلي

ستافزندان دي خومره غبستلي

زمريان پراتسه دي ستاپه لمن کبسي

تل پسرلي وي ستاپه چمن کبسي

دوطني ورونوبياشي راپورتسه

دبمن پيري نيردي خپل کلي کورته

دتوري غبرموتللي هرلورته

خوک تينکبدي شي زمونره زورته

مونري دي مات کيري دبرقوتونه

مونري لاندي کيري دبرهبوادونه

بساغلي نسل داريمن يو

يومومهدب دي دي ووطن يو

فخرمودي لکه يوتن يو

مين پسه هرکيل دخپل چمن يو

شاه اووطن ننه تهل قربان پرو

خاى دغيرت دى كله در پرو

دوطن خاوره

چې كېمابوتى پسې گرځي څوك په سمه اوغر

دوطن خاوره ده كېم اور كړئ سراغ اوخبر

له سپرو خاورو پيدا كېږي څه چې غواړي بشر

كه زحمت واخلي په ځان باندي اولري څه هنر

په كار او زيار باندي له تورو خاورو زور جوړېږي

د كاريگر د لاس تېاكون له گوهر جوړېږي

ستا كه خوراك دي كه پوښاك واړه له خاورو پيدا

حيف و افسوس دى كه آباءه نكړې خپله بېديا

يا پرېږدي خاورو لاندي پټ خپل معدنونه وړيا

څه چې لرى وايي خپي ته په گران قيمت له بل چا

نفت په كاله كېنې تاپيونه گرځول وړسې

اوبه منكي كېنې وي ته تېري گرځېدلې هسې

ورى زمونږ دي اوشرى اخلوله بل ځني تل

پوتكى زمونږ دى جوړوي ترېنه بوتونه يوبل

گلان زمونڊي بويوي بي دڀرديوبلبل

هرخه لروخوده خالي زمونڊن اومنگول

راشئي چي وڱووسو ترڪي شواوگورو

بسڪته اوپورته سه سه غرخپله صحر اوگورو

خلق غرونه کيني پکيني رازراز خزانبي تيوي

زمونڊ خوانان پکيني دسوو وچي خادي تولوي

خه چي پيداڪري هغه اخلي خپلي شي تيروي

حمله که کيني نورخه نڪري جنازي بسخوي

نورولسه وسپني فولاد اوماشيينونه جورگره

مونڊ تري ناقص ناقص اسباب اوپخ لرونه جورگره

سپين غر

چاويل چي کوه قاف نه هغه خوايوه کلاده

سپان پکيني اوسپري پکيني بل شانته هوا ده

پيره داربي يوسپين ديودي ورنه وپيره دهر چاده

خوک پردي نشي ورتللي لاربي سخته ده بيشانه

داقصه مي اوربدي په يووخت کيني وه له چانه

اوس پوهېرم هغه سپين ديو داسپين غردى ننگرهار كښي
دخيبر لسه دروازې نسه دې خوا پروت دى سخته لار كښي
بې پښتونه بل څوك نشي گرځېدلى دې گلزار كښي
چې له شنوزمريوډك دى لري هسې لوى ځنگلونه
په هوا كښي بې تل گرځي سپين بازان كوي څارونه
بنايسسته لسه هروطنه اولسه هرملكه زبېلادى
تورنښتري توري زلفي تك سپين مخ بې دليلاى
سپين سپېڅلى ښكاره كېري ته به وايي سپين سبادى
دسپورمې اودنمر كوردى ځكه هومره دى روښانه
هرسحرې لسه كندوه نمرراخېڅي لسه آسمانه
پاس دغره په سرځلېري تجلې دپلوشوده
نمرسپورمې پكښي ځان كوري آيينه دپرنښتوده
تكه سپينه رڼا برېښي درحمت دنورورشوده
هسې ښكاري لكه داچې دملكو كوه طوروي
له اسمان نه وربدلى په دې ځاى سپېڅلى نوروي
دجنت دباغ ورمې دي چې هروخت دلته لگېري
درنوسه توروډيوې دي پكښي هره شپه بلېري
له صياده ويږه نشته زر كې خاندي هوسېري
دپښتون لويه ځانكوده كاپوكتونه تياره
خدای دې نه كاچې پردى به كله مومي ورته لاره

هـرې خواته بې بهېرې جړوبـى اوابشـارونه

دشـرابو اوعسـلو پکښې شته دي ډک رودونه

نبه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسـونه

بناسته بې منظرې دي پستانه بې نندارې کړي

دسپين غره توري لښکري دنستروپې پېرې کړي

دامتل دی پښتوکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه خکه تجلی شام وسـحروي

نمـر لا خـرک نه وي وهلی درنـا هـلته اـثـروي

کوه طورغوندي خلبري خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

بـنـکـلی بـاغ تـازه چـمن و دگلانـو

شـين سـحرا و شـورشـو د مـرغـانـو

په سل قسمه اوازونه بې نغمې وې

هـر طـرف تـه د بـلبلـو و تـرانې وې

يـومـرغـه و يـل داخـومـره بـه د نـيـاده

بـنـکـلی بـن تـازه گلـش تـازه هـواده

په دې شنو پاڼو کې چې ژوند پر غنیمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مگرویره ده په کار لاسه صیادانو

له بې رحمۍ بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف گوره یسفک الهماده

یو بندي کړي په قفس کې چې وپیره

بل په سره اورباندي نيسي چې کړیره

کاشکې نه وای پیداشوی انسانان

دادسختوسختوزرونوخواندان

له بل لوري ورته غرشو داڅه وايي

نه چې دغه شینکې بن دارنګه ستايي

داخو خپله هسې نه دی پیداشوی

انسان ډېر زیار او زحمت پکې وپسېتلی

که انسان نه وی دا باغ وچه میړه ده

بنايسسته کړي خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

دا گلش په سپره ډاګ باندي بدلېږي

په جهان کې چې که بې رحمۍ صیادان شته

ورسره ډېر زیار وپسېتونکې دهقانان شته

که یو وینې تويوي اوخو ونړیزي کړي

بل په کار کې شي خولې عرقېزي کړي

دیوه لاس کې چې که توره او توپک دی

دبل لاس گوره تباکوڅخه ډک دی

ای پسه ســـروکلو مینو نندار چیانو
هېـــروئ مـــه کاراوز یارد باغبانانو
دهقانان لـــري پسه تاســـو وډېر حقونه
دهمـــدوی دلاس پیـــدادی دا کلونه

آزادي

پسه شـــری کـــبې نـــه یـــم زه آزاد فقیـــر
نـــه وړبـــمو کـــبې چینجـــی غونـــدې اسیـــر
پسه خمتا کـــبې حـــر آزاد نـــه دی سل خـــه
لـــه غلامـــه چـــې لـــباس بـــې وي حریـــر
دوژغـــنوپه کـــبـــردی کـــبې که آزاد یـــم
یوو بـــسته بـــه بـــې ورنکـــرم پسه کشـــمیر
په و بـــجاره کـــبې مرغه خـــاله کـــبې خوښ وي
پسه قفس کـــبې دســـرو زرووي زه یـــر
چـــې مرغان پـــه هواوینم چـــرک پسه خـــمکه
راتـــه یـــاد داســـارت شـــي بـــد تاثیر
همبـــشه اسیـــر مرغه دي خـــورل شـــوي
اوبنکـــې بـــې بالـــتت دخـــان اومیـــر
لـــه لیندی داســـارته چـــې خـــوک خلاص شـــي
بـــې وزروپه هـــواخي لکـــه تیـــر

چي ڪتل مڙي له ڪوم لوري پٽنگ راغي
لـ وڃن او تـ لـ ولى پـه غورخـنگ راغي
ڊپر بٽابه وچي خان ستي په اور ڪري
سمد لاسهه خان په اور باندي نڪور ڪري
دتن پٽي له خيل خانه ڪاندي لري
ڪري پيدا خانته دروح نوري وزري
ڪوم زره سواندي ورته ويلي ڪوره سوزي
ژوندون بنهه دي په دنيا ڪنهي يوخو وروخي
دومره پاتي شه چي وويني سباته
په رنجاورخ يوخل وگوري دنيا ته
پٽنگ ووي زه مين په دي رنجا يم
له قديمه په ديوه باندي شيدايم
زما ژوند لڪه ديوه دخان سيزل دي
خان ساتل له سوز بدونه ميره ڪبدل دي
ديوه هغه وخت ژوندي وي چي بلهري
مري هغه وخت چي له اورخه بلهري
زمنو نرگ اوژوند له نورو فرق لرينهه
له سيزلو نهه نجات دي زمينو مرينهه
سوز سوزاز د زندگي بنهه تماشا داده
بي رنجا اوس بدل مرنهه اوفنا داده

زه د عشق لسه نورا وناره نه وېرېږم
د خلیل په شانې سرولمبوته ل وېرېم

پسرلی راغلی

باغوانه زبړی مې درباندي پسرلی راغلی
وخت د کلانواوموسم ډېر کلالی راغلی
داپه سحر کبسي غورېدلی د کلاب غوتی ده
که د بنیادی په ورځ د سروروتالی راغلی
دغه شنې پانې دي چې ځان پکسي سوسن پت کړی
که له جنته دخلعت بنایسته کالی راغلی
بلبله کړزي خپل پردی باندي دازبړی کوي
چې گل ته کورئ بیازمانایسته لالی راغلی
اوزي صحراته بنایسته جونی کلانوپسي
د فرش دپاره غرور غوتته شنیلی راغلی
بیاد الفت او محبت ناري بلبله وهي
په کرمجوشی کسي بهارخومره بریالی راغلی

د بهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته لسه فیضانہ سره
بیایې راوری ډبرگلونه دي لسه خانہ سره
په یوه میاشت کې کوره حمل (۱) په غوايي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې لسه دهقانہ سره
واړه جهان گل وگلزارشه د بهار لسه فیضه
مینہ پیدا شوه دهرچاله دي جهانہ سره
په غرور غوکښې دگلانو وچمنونہ وینم
سل آفرینہ په بهار لسه دي احسانہ سره
دغوتی زړه په باغ کې تنک شه دصحرایه ارمان
ریږدي دامان ته دي وتلې ارغوانہ سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
خکه سیالی کوي لسه شنه ډنډ داسمانہ سره
چې شنه پټې سمسور باغونه دلته هلته وینم
دهقانہ ستا دي کور ودان وي لسه باغوانہ سره

۱ : د پسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه نوره چې حمل په لړ لفظي تغیر وروموی اود کېدی بچی ته وايي او ثور دغوايي په معنی دی.

دخزان سندره

خزان راغی رنک و بوی لاره له کله
خکه چیرته غلی شویده بلبله
داشني پاني ورخ په ورخ کوره زېرېري
سرسيزي اوتازه کي بي وبايلله
پاني رېردي لکه زرونه دخوارانو
دخزان سره سيلی ولگېدلله
زېري پاني چې رېري خورالوېري
خکه اخلي رخصتونه يوله بله
هنه پانه سيلی وپوره کومي خواته
چي زما اوستا په سرسوري کېدلله
اوس کابل دخوارغريب تاتوبي نه دی
کذاره په دې هواکښي شوه مشکله
له کابل د خوارانو کې ليرېري
ننکره هاره! ته اوس شه بي له کابله
چي هرڅوک پناه دروري په بده ورخ کېي
ته بي ساتي ديخني له چپاوله
ستاوبه لکه غومبي چې چچل نه کا
ستا هواده بي آزاره معتدله

تاسانلی تـازـه گـی اوسرسـبـزـی ده

دگـل پانـه دې خـزان نـه وژغورلـه

دکابل خوبان طواف ستادکلشن کـری

گـل دې اخلـی خراجونـه لـه وربـله

بـدایان دې هـم هواتـه هوسـپـری

درروان دي گړنډیوکښې پـه خـنـله

تـل سمسوراوسـه لغمـان اونگرهـاره

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سـله

زېرنـارنج دې پـه شنوپانوکښې داوايـی

پـه خـزان کښې مې بهارگوره عاقلـه

دمني خاطره

دخـزان تـابـلـوري خـومره رنکونـه

راشـئ! وگـورئ دزېرنـک عالمونـه

داچـې باغ کښې طلايـې رنکونـه وينـئ

کـه پـوهېرئ خپـل قيمت بشـي باغونـه

☆ ☆ ☆

خـزان راغـی منظـره دبـاغ شـوه بلـه

ونوبوتـوطلايـې کـره جامـه خپـله

پـه طـلاؤ کښې ډوب شـويدي باغونـه

پـه دولـت مينـه مـه کـوره ورخـنـله

☆ ☆ ☆

سـاره راغـله زېـرې پـانې راتـويـپري

سـورتـنور دغـربـانوبـرې تـودـپري

په گرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
 په سروکښې سره لمه ده چې بلېرې
 ☆ ☆ ☆
 کله گل کله مېوه وي په باغوکښې
 کله سیوری کله اوروې په دېروکښې
 کله پانې دي په کارکله لرکۍ
 هرڅه شته دي دباغونو په کوروکښې
 ☆ ☆ ☆

په وربل باندې کړل

خاورې شومه نومي خای پاس په وربل شه
 له دې رشکه په گلشن کښې مېر اوې گل شه
 دلاله زرکۍ شه تورله دېره غمه
 له ناکامه دصحرالورته مایل شه
 نرکس زېرشه له ارمانه شینکۍ باغ کښې
 چې دا خای وحق زما ولې دبل شه
 آسمان هم له قهره شین شه چې دا ولې
 په معنې کښې جگ له مانه یوپه سل شه
 دعاشق برۍ په عجز اوپه نیاز دی
 چا چې کړله سرلویې راته خجل شه
 زاهد قرب غوښته په زور دعمل باندي
 همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
 داځاکی تن چې چا خاورې کړپه عشق کښې
 د.. الفت " په ژبه داسې وساتایل شه

د حسن جلوه

په غرورد حسن نمر و خوت آسمان ته
ژررا پر بووت چې بي ستا نه بشروليد
دنرگس سترگي خوشتا په لور کړي دي
په کلشن کني مې چې نن مازديکرو ليد
نه تنها بلبل لسه عشقه نناقاردی
سرگردان مې نسيم هم نن سحروليد
د عشق دام دی هر طرف ته غورېدلی
خوپکني مې بند صاحب دنظروليد
په طلسم رانه حسن زرگي وېوور
نازمکيز کني مې دس حراثرو ليد
راخرگندد عشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندي سلطان مې نوکرو ليد
دواړه وروخي بي ليندی بانه بي غشي
مسلمح مې نن دحسن افسروليد
لاربنودونکی که د عشق درته په کاروي
ما، الفت ددغي لاري رهبروليد

ملت او مملکت

يوه باغ کني وي ولاړي ډېري ونې
هره پانه به بي لايقه د ستايني
خواپه خوا غاړه په غاړه خوله په خوله وي
له يوې خوا پېدا ديوکالسه وي

له یووې وېوالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښي ټپولي لويې دلي
ددې ټولوي ووزان اوبوبه ووزار و
بسه اوبديې وشريک يوبې واکدار و
خيني جگي خيني ټيټي کوزوباس وې
لکه که وټي دي ووه ووددلاس وې
چامپوه لرله چا بنايس ته گلونه
دچاس يوري و ډبرينه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمي اوني اک توپير له ورا معلوم و
له یوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنگونه به خوندونه به و
دمرغانونغمي وې پکښي خوراز و
هرمرغه موبزانده له خپل اوازه
رنکارنگ گلونه ويوه چمن کښي
لکه وي چي ولسونه په وطن کښي
هريوبوتی پخپل خای کښي سربلند و
دباغبان سترگوکښي هريوارجمند و
په حقونو کښي پي نه وڅه توپير
مالياروپه هرې ونې ډبرزهېر
يوله بله پي په هر حال کښي شرکت و
په تمامه معني يوصحیح ملت و
لکه باغ يومملکت وگڼه وروره
پکښي هر قسَم گلونه بوني گوره
وني ډبري خوباغ يودی که پوهيږي
که کوي بل رنگه فکر ډبرغولپري

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنگونه بېل غرونه بېل خيونونه
مگر دواړه اوسه بېدونکي ديوک وروي
ديوي سترگي په کورکښي سپين اوت وروي

لوی افتخار

زمانه ردي په هغه سره افتخار تاجونه
چي بي په سروی رسولي دېر مشکل کارونه
په دېري لويې قرباني پيداشي لوی حقونه
خوشي په خوشي هېڅوک نه گټي درانه نومونه
کارونه دېردي خوهر کار کوره شهکار نه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کار نه دی
سروړ کول دخپل ولس د سرداري دپاره
داسه تېداد او اسه تعمار دبربادي دپاره
د حق کتلي او دخپلي آزادي دپاره
دننگ ناموس دحفاظت اوسرلوري دپاره
هغه گران کاردی چي بناغلي ننکيالي بي کوي
په آزادي مين خوانان او توريالي بي کوي
مري عالمونه هره مړينه افتخار نه دی
دهرچا امرگ د شجاعت او عشق ياد کار نه دی
دپتنگ مرگ دمچ مېري مرگ غوندي خوار نه دی
په هېڅ مذهب کښي برابر حلال مردار نه دی

دمنصـورمـرگ به ستايل کـبـري په دنياکـبـي مـدام
په هر نظر کـبـي به حقيـروي مـرگ او ژوند د غلام

په خـان وژلوکـبـي ژوندون دنـام ونـنگ وينـمه
لـوی افتـخـار د آزادي د پـاره جنـگ وينـمه

د پـره شانـداره کارنامـه په هـغه درنـگ وينـمه
چـي دمـظـلـوم لاس دظـالم په وينـورنـگ وينـمه

هـلتـه چـي ظـلم، تجـاوز، فرعونـيت وي ولاړ
په مـقابـل کـبـي پـي هـمت، نـنگ وغيـرت وي ولاړ

حـقيـقت تـريخ دى مـگرزه انـکارکـولى نشـم
جـهان مـي وينـي چـي زه خـان قـربـانـولى نشـم
د پـسـتنـو درانـه نومـونه بـه ساتـلى نشـم

د پـنجـابي مـخـکـبـي په برپـتـولاس وهـلى نشـم
د پـرپـورتـه کـورم چـي د پـلارنـيکـه يادگار تـه کـورم
د پـرېـسـکتـه کـورم چـي خـپـل تـيـت ژوند او روزگار تـه کـورم

اوس لـه پـسـتنـو نـه د چـا وپـره د چـا درنـشـته
هـغه غيـرت هـغه هـيـبت هـغه وقـارنـشـته
په زرونو کـبـي يـوتـن هـم فـدا کارنـشـته
خـکه په حـق د پـسـتنـو بانـدي اقرارنـشـته
هـغه به خـه وي چـي خـپـل حـق په چـامـلى نشـي
يادخـپـل حـق د پـاره خـان قـربـانـولى نـه نشـي

په باجور بانـدي راغـلى خـه بلاوينـمه
لـه باجورنـه جـوره شـوى کـر بلاوينـمه

په پـاک نامـه د پـره نـپاکـه نارواوينـمه
د بـل پـه زور مـسـته مـروره مارشـالاوينـمه

دباچور په كلي كور كه نن بمونه اوري
دباچور يو پپه مرانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داسه انتقال لري
دمراكش په شان په مخكښي لوي جنجال لري
لكه تونس الجزاير دمظلوم حال لري
هنه مقصد او هغه فكر هغه خيال لري
خوښتانه په قرباني كښي لري نيمگري وينم
دغه د تېروخت توريالي خه قدر ستري وينم

ويده گوجر

دسويندپه غاره په شنه ورشو كښي
گڼو خنكلو كښي پي په شنه نو درو كښي
يو دوه گوجرو مېښي پي پوولي
هر يوه خپله مېښي پي روزل پي
نه يي بل كارونه نور غمونه
نه ورسره و نور نور فكرونه
تمامه ورځ به دمېښو وڅارو
دشپي به هم لاوېښ او بېدارو
پس له خوور خووخه دلنگون شه
پام دگوجرو زيات له پرون شه
خوك چي ساتونكي اونگهبان وي
يوساعت خوب يي زيان اوتوان وي
هنه هېڅكله نه كښي خوبونه
غفلت لوي عيب وي له يوه شپونه

گوجرو حڪومه شپي رونه وولي
شپي يبي په ويني سببا کولي
وروسته د خوشپوله بیداری نه
گوجرس تومان شوه لسه بېخوبی نه
خوب دېرغال لب شوه په دواړو باندي
لکه غلیم چي هجوم وکاندی
یوتن خوب وپورنصیب يي خوارو
هنه بل وین و بخت يي بیدارو
د دواړو مېشپي وزیرې دلي
سپورمی اوس تور ورت ته کنل يي
چي وین گوجر کړي مېش کتبی توي
لکه خپلومېشپي ولاندي راتوي
خه يي چي ټول کړه هغه يي خپل شوه
نرکتی واره دهغه بل شوه
هغه چي وین شوسه باله خوبه
ويي لیدل ه دارنگه لوبه
تپوس يي وکړله خپل ملگری
دامي په برخه رسيدلی
داسي قسمت ته خو حیراني ده
دارنگه برخه نه آسماني ده
ملگری ووی چي خوب کوينه
مېشپي يي نر نرکتی راوړينه
خوک چي پاسبان وي او کړي خوبونه
ورپس يي جورشي بیا متلوننه

ناخاپی کانی

یوه ویلي مایه عمر کښي آسمانه
چا سره بدننه دی کړی بی احسانه

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفت مې مدام کړی په حیوان دی
بسه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوونې دي همسایه او ټول وکړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترگه مې هرچاته کتلی
په دې حال کې هم زه روغ نه پاتې کېرم
د تقدیر په غشی بې گناه لکېرم
یونخاپه راځي کانی له هوا
نلري د بې گناهوڅه پروا
لوېري زما په سرله لاسه د تقدیر
په آزار کې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېري راته ضرر
تصادف دی بېشعور او بې خبر
ما کوم بد کړی چې وينم ه جزان
زه دچاله لاسه وکړم ه ژرانه
بل پرې غوږ خبر نه یې له خپل ځانه
شکایت کړی له تقدیر اوله آسمانه
تابه هم کله وي کانی غورځولی
یونخاپه به په چاوي لکېدلی
درپه یاد کړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچا خپل عمل دلارې مل
کایناتو کې دې پورت بسنه انتظار
ساجیده دي د تقدیر واره احکام
بې شعوره چې ونه کېنی فلک
مقرر دی هر یو و کار نه یوملک

چي رسيري درتسه هرڅه لراوډبر
دهغه سبب وي پست درنسه يـاـهـر
نه يـيـ بـولـيـ بـيـ سـبـبـ اوـبـيـ علتـه
خبرنه يـيـ دتقديرلـه پـسـتـ حـکـمـتـه
بدمدام درتسه له خپل لاسه رسيري
اورلـه خپلـيـ لـمـنـ شـاـمـدـام لکـبـري
بسه رسيري درتسه تل له لوبه خدايه
چي راضي نشي هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لاندوورهم نکران شه
دتقديرپه کارو باندي نېک گمان شه
چي سړي لږڅه په فکر دتحقيق شه
خپلوټولوحرکاتوکتيـيـ عميـق شـه
ورپه يادشوه يوه ورځ چي ده بي پامه
غورځولي ويوکاني له خپل بامه
يوناڅاپه ولوېدلي په چاباندي
چي ولاړوبـيـ خـبره تـيـسـتـ دلانـدي
همداکاني وهغه سړي ساتلي
له خپل خان سره يـيـ ډبروگرزولي
چي پرې واخلي انتقام له هغه چا
چي بي دي وپري ويشتلي بي گناه
لاس يـيـ برنشووموده شوه ډبره تـبره
قهربي سورشووبلي څه تـبره په تـبره
زه هغه ومه وبتشلي خو په سهوه
بسه به داوي چي اوس وکړم ورتسه عـفـوه
نوي کاني له خپل کوره کړگزار
خبرنه وچي راځي څوک په دي لار

پري لکيري هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بي گناه
د قدرت کارونه واره دغه شان
په تدبير او انتظام لري جريبان
بي احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت
له تقدير سره شته هر قسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دي وليد تفاوت وکړه کله
بسه اوبدانسان ټول دی په حساب
بي سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجر حسانات
خو جزا دبدونه وي تپت وپاس
په احتياط خوځوه دلته پشه اولاس
څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کسي خپل ويل
د احسان جزابه وويني احسان
د بدي جزابه هم درکري آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کړي که گل
بي کرنې مه کړه طمع د حاصل
تفاوت لري حاصل کسي هره ځمکه
ته دي خپل زرگي دکردپاره بيه که
پکسي وکړه بيه تخم د الفت
نو بيه وويني له هرچا محبت

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کېږي ساته
له مخلوق سره یې هم کره مینه زیاته

ټگی اوریا

نــادکوم فرعون دظلم ســحرمات کــر

چې په لاس کېږي کرخوې ښکلی امسا

د کاغذ په گل بلبلي نه ټولېږي

راشه پرېږده نور کارونه دریا

اور پرونی غونډې سوی اوتک توری

امیدم له لره دخپلې زرغونتی

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي

نوره شپه ده ورتنه مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوتیه ټول غرض دی

دانسان په نوم یادېږي څه بلا

خپله کته اوضرخپروش ربولي

دانسان دقضاوت دغه معنه

انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه

چې حیوان نه بلبوي ځان په وینا

حق نـاحق کـري باطل حق کـري پـه ويلو

نـوم پـرې کـنـيـرې دـروا او نـاروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غولـول دـيوه بـل پـه هـغه دا

کـله خـوبـن کـله غـمـجـن کـله حـيـران شـم

دا دنيـيـا دـه وـده تـمـاشـا

پـه حـرامـونـاروا سـري تـه وـر شـي

څـه لـوی او بـي حـيـا دـه دـنيـا

عاقبت

عاقبت به يـي سـبـاب دا وښکويوسـي

چـي خـواران او غـريـبان چـا زـولي

نـن سـبا بـه دا قـبال لـه تـيـلـي کـوز شـي

چـا چـي سـتـري او سـتـومانه ځـلـولي

زـمانـه بـه يـي دـنـو ورو خـنـدني کـا

چـي بـي هـرو خـت پـه خـوارانـو دـي خـنـدلي

شـنـه چـمن کـنـي بـه پـه کـلـو خـزان را شـي

بـلـبلان يـي چـي پـه بـاغ کـنـي کـرولـي

لـه دې خـر آسـمانه هـرو خـت رـلـي او ري

وړي سـبـاب دـز مـانې واره نـبـاغلي

دنيا سـت بهـار څو وړ څي وي دنيا کـنـي

بـيالـه نـازه را کـوز پـري نـازولي

ددې دهرهرڅه تلونې دي پوهېږم
 ځکه ماترېنې لاسونه دي وینځلي
 هریوېباغ چې راسپړلې دي ګلونې
 دخزان سسلی فی الحالته رزولې
 لمر، سپورمې ددې آسمان په څوکرته
 تپت وپاس خراوونېبانه مالیدلي
 ځکه مازره بل عالم پورې تړلی
 دی دنیا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

څومره ډېر کارلرمه	تپه تپاره ده زه زياته انتظارلرمه
بېرته تلوارلرمه	بمه پښې بل اوپه لارکښې خنډوڅارلرمه
غره اوصحراکښې بمه	ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې بمه
يوکــوډی جوارلرمه	واړه سپاره دي يوزه پلې په شاربابلرمه
په لارکښې نه درېږي	نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي
خداپرو ډېرعارلرمه	زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
هم راديوپرې ګويا	هرچاپه برق باندي کوته کړله توده اورنېا
ورتــه جارچارلرمه	زه لاتراوسه دتيلې په دکان کارلرمه
اودخپل جاه و جلال	هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
دمروشمارلرمه	زه هېڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه
زياراوزحمت و بستلی	لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
پرې اعتبارلرمه	کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه

د امیدرنا

نوی دوردی راغلی	یوه نوی رڼا وینم
د زور حال نه پاتې کېږي	چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه ختمېدوده	رڼا پې دسبا وینم
نوی ژوند راځي هرکوره	نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوښتون کورته
 ښه موسم دتکامل دی ځی چې خودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کېږي	نوی نوی پیغامونه
معلم دزمانې تل	راکوي نوی درسونه
د ادنیو یو پوهنتون دی	شاگردان پې ولسونه
تاڅه زده کړه له دې عصره	ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېر نژدې دی چې به څه درنه جوړېږي
 هغه ورځ ده اوس راغلي چې احوال دې معلومېږي

سوال دمرک او دژوند پېښ دی	مگر ستا پوهول کیران دی
ته لاپروت پې په تیاره کېږي	نور سپورمي ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه	چې نور ټول ترې کړېزان دي
لرځه وغږوه سترگې	چې ته څه پې نورڅه شان دي

ستا په مخ کېږي لا خړه وینم څاروی ځي له تانه واړندې
 ستا رفتار که همدغه وي خړه به وځاندي درباندي

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سبا کېږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

باغ و بـن ددې جهان په تاسمسـوردی
بې له تادخمکې مخ چې گـورم تـوردی
نتیجه سستا درنـما زموږ ژوندون دی
سستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تـاکتلی پـه تـاوده نظردنیاتـه
داجهـان دې بنایسته کـری دی هرچاته
زموږ زروکښې ایښی تادژوندگرمي ده
ورکه کـری تـازمونږ هـره خامي ده
ددې خمکـې هر یو بـوتی لوبـوي تـه
دباغو خامې مېـوي راپخـوي تـه
لویـول او پخـول سـتا مشـغولاده
ستا اثر لاندې خدای کـری دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کـری غـرو رغوکښې
بیادې کـره روان رودونه په شلوکښې
تادا ورځـې کـری رنـما زموږ دپاره
چې موږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشـرق ته زمـونږ لمر بـې
ته په اصل کښې غـټ ستوری دباختربې
ځکه دتـه سـتا تاثیر لـه بل هـواده
یوپه لسه وینم زیات دژوند بنیاده!
پیداشـوي په دې خـای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانگوهـم دا وطن دی
آبادي دبلـخ هرچاته ده څرگنده
له زرو آثارو دکـه ده داکنـده
نورومـونږ ځنـې اخیستـي تل الهام دی
موږ دپرمخکښې آباد کـری خپل باگرام دی

تالیدی دی بامیسان اوهدیه دواړه
درته کوری هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزنی که سرخ کوتل دی
منډی کک اولبیکرگاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ لسه خوانسه

د وطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دس ترکوتورزمونږ
اوبه ېې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کورزمونږ
دوطن خاورې دي زر، تری پیداکړي ثمر
دی نمک خورددې وطن پلاردی که مورزمونږ
وطن دی کورزمونږ
که ېې آباد نکړوخپل خان به بناد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولی پېغورزمونږ
وطن دی کورزمونږ
په کاراویز یارد هرچا جورې بنکلی دنیا
دوطن سترگې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کورزمونږ

راشئ چي وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن گاونډيان نور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
راکوي مونږ ته وطن هرڅه چي غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
په مونږ حقونه لري هر راز پورونه لري
بايد چي دا حق کړي ادا وروي که خور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
وطن محبوب دی زمونږ ، وطن مطلوب دی زمونږ
که بهي ونه ساتوله نورو، مخ دی تور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
په دې هوالو بې پروا په دې ميناسم تېرو
خدای دې مدام لري دباغ وبن سمسور زمونږ
وطن دی کور زمونږ

د افغان ترانه

تل دې سرورونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلی پست او عزت وي

هروخت دې دلتسه شان وشوکت وي

ننگ وغېرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زروکښي
خُځای دې دده وي دقمام ليموکښي

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لور په جهان وي

افغانسـتانه تـل دې ودان بـي

له غليمانو دې په امان بي

ته دې سرلوري تل په جهان بي

زمونږه خُځان بي په مونږه گران بي

هرڅه به خُځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزتـه له لـه اعتلانـه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لور په جهان وي

په حق مين يود حق په خوايو

دښمن دظلم دناروايو

آزادي ستا توآزادي ستا تايو

سـرپه وطن ردو په ننگ فـدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يـو

بـساغلي نـسل مـونږ داغـان يـو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لور په جهان وي

دیووالی ترانه

دیووه وطن اولادیو تهرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو بختوریوچی آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
دا وطن دی دافغان

په یوه نامه یادیو په یوه بېرغ ټولپرو
یوله بله نه بېلپرو په یوه وطن ځارپرو

ټول منو دخدای فرمان
داموچه داوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده په لوی خدای زمونږ وپساده

ساتوخیل شرف اوشان
دوطن نام ونشان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصر دعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په حق پسې روان یو دعلم پتنگان یو دجهل دښمنان یو

لښکر دمعارف یولور زمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په زده کړه اوښونه دحق کووبالنه دخپل وطن روزنه

زموڼيز گران ه وطنه داموعه داوپيمان دى

بى علمه ژوندون گران دى

د علم په ځانگړتيا د عقل په خوځوځيا په غېره د پښتو کښي

لوى شوي يومونيز واړه خپل وطن راباندې گران دى

بى علمه ژوندون گران دى

روان مخ په رڼايو مين په اعتلايو دهرم مرض دوايو

په لوردتري خورهنماز موني قرآن دى

بى علمه ژوندون گران دى

د غيرت سندره

هم مال وزرور کوو	مونيز پښتانه يو د غيرت په ځای کښي سرور کوو
ورتنه خبرور کوو	د ظالمانو جواب هروخت په خنجرور کوو
ملی آيين نه واپي	مخ گرځول د جنگ ميدان نه مونيز ته دين نه واپي
اب د خطرور کوو	مونيز خپلوتوروتنه د سروينو جوهرور کوو
دافريضة ده زمونيز	وطن ساتنه حق پالنه وظيفه ده زمونيز
دغه هنرور کوو	د خپلواکي درس خپل اولاد ته مکرر ور کوو
د آزادي د پاره	سرور کول د خپل ولس د سرداري د پاره
زړه زړور ور کوو	د پښتون کاردی ځکه لاس کښي توره سپرور کوو
ستمکاري نه کوو	تجاوز نه کوو په نورو باداري نه کوو
په وطن سرور کوو	دښه سلوک امتحان هرچانه بهرور کوو
خوارو برباد دې وي	د آزادي دښمن چي هرڅوک وي ناباد دې وي
آزاد وزرور کوو	مونيز د پنجرې اسير مرغه ته بال و پرور کوو

استعمار چيان

جالونہ شتہ دامونہ شتہ باشي لري تازيان لري
پشتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري
سیسی ولسی هوسی ولسی وری وری مرغی ولسی
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچی میان لري
دوسپنوپنجرې لري قفس غوندي کوتي لري
له بي گناه مرغانونه بشماره اسیران لري
غرخه ترې تبدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېخ وارېې خطانه درومي پخي سترگې ښکاریان لري
که زانې په هواکښي وي که زرکې په خداکښي وي
هېخ رحم په چانه کوي سخت زره لکه سندان لري
خه جال لاندې راغلي دي خه لومو کښي نښتي دي
ددوی له لاسه وینو کښي شپکې ډېرمرغان لري
نیول کوي وژل کوي په اورکبابول کوي
وربتي مرغی په هروخت کښي په سرد دسترخوان لري
په هرپتي کښي وینمه صیاد دام غورولی دی
په غرونو کښي لیوان لري ښارو کښي قصابان لري

علم او معنا

بي معنی کله پتېري په لباس کښي
عيب بي ښکاري په تن پت اوکله لغړدی

ښایسته لېاس په غاړه د بې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انگردي
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې د بحث مجلس جوړشي رنگ بې ژبړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی بې پوټکی د سموروي
خلق بې پېژنې له سترگوچې گیدردی
چې عالي فکر لري اولورهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لور دی
که په هر لېاس کېږي علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام د قدر وړدی
بحرې دک له مرغلرو چوپ روان وي
د بې آبه خلقو خوی لکه دچردی

د پلار توره

په چټ کېږي وینم زره توره د پلار
د بابا گوانو اونیکونو یو یادگار
توریهالی نشته چې څه کار ترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکي ډبر عمر وتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزگار
آب و تباب نلري جوهر نلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت بې ډېرشان وشو وکت درلوده
تېره خنجر ونوم بې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې دا اوس بې وینم
په ډېرو زرونو کېږي بې ایښی و ډار

د غلیم سترکه سوزېده ورځینې

په غزاگانو کېنې پې نه و مدار

اوس دلرگی په شان په چت کېنې اېنې

نه وینې خوب کېنې هغه لیل ونهار

هېڅ په کار نه ده وخت پې لاره تېر شه

خوتنه پې بولنه تاریخي افتخار

چې زما نې نه څوک شي روس ته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درون دوالی غرونه، پښتونواله پښتونونه نه ځي

توروالی شپو نه رنایې دلمر شغلونه نه ځي

د آزادی په لار کېنې سراومال که لار شي زمونږ

مونږ پتنگان بوپتنگان بلوډ پوونه نه ځي

څو قرنه کېري توره لاس کېنې د افغان وینمه

د توري بریښا اوس له اشعارو د پښتون نه ځي

د پلار نیکه څنگ کېنې مو توري معلقې وې تل

د پلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

د باباگانو اونیکونو د لاس نښه ده دا

د توري قدر زمونږ سترگو اولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز بانسود اولادو نه ځي

بلي لمبي زمونږ په زړو کښي که مړي شويدې اوس

بيا به تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي

بيا به اور بل کړو د ظالم او د دښمن په خونه

دان مقام جذب به زمونږه له سينونه نه ځي

که په بهر هوان او د لايو فيصله ونشوه

غوڅه او پر بکړه د چورتورول په خولونه نه ځي

بنکاري باز

باز نيولی په منگولو کښي سي سي وه

خون د دوره موزه داره بڼه مړي وه

چي بي راوړه خپل خاوند ته سلامتته

بي څه طمع بي احسانه بي منته

چاوبل ورتته چي اي بازه نادانه

څه ليدلي تالسه لاسه دانسانه

چي په لاس کښي ورکوي پخپله ځان ته

ورته نيسه د هوا پر نښه دکان ته

ولي بل مرغه نيولی له غري تا

ولي ورکړله انسان ته دامري تا

تا پخپله ولي نه خوره هوا کښي

پاتي نشوي ولي دي لويه فضا کښي

له پنځو د بنيادمه چي شوي خلاص ته

څنگه راغلي ورتته بيا په دېر اخلاص ته

قدرت تالره درکړي لوي وزرونه

ستا پرواز لاندې خدای کړي او چت غرونه

شپې او ورځې دې په ښکارشي تېرولې
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی
خه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کې
خه فایده ليدلې تاپه غلامۍ کېښي
چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږي
دانسان حضرت خپله راتپيږي
پتي سترگې تاريه غاړه زندکي کېږي
بل دپاره ښکارکوي خوشې خواړي کېږي
په کوم تارباندي تړلی ته انسان ښي
چې تابع دده حکم او فرمان ښي
بازويل چې انيس الفت دانسانانو
رابيل کړي يم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی
په ځنگل او غرونو دپاسه پروازونه
مماپري ايشی ده دپاره داسی لونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکشي اوسېدل دی
زه خادم کرمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهنوعانو
ببوزه نه دېر حیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

فیل په دومره لوی وجوددوی مقاددی

انس الفت یولوی سبب دانقیادی

اس دده په سورلی گوره چې مستی کړي

اوبن دده په مخ کبسي تیت شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

بسه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه (۱)

زړه یې مه بوله تورکاني دصحرادی
به لیدوزخمي زړه چې زخمي شي.

ای زما زخمي زړگي ه!	ولسي وينسي درنه خاخي
گلکه من له خپل پردیه	مرورله توله جهانسه
دفلک له بې مهربسه	بیا کوم غم درته پېښ شوی
کله دنیکلوه ټولگي ه	له یارانو نه جداېي

چې بلبل غوندي کړې دسروکلويه چمن کبسي
خوشحالېږي نه هېڅکله دنيا په باغ وين کبسي

ولسي شپه او ورځ خورېږي	څه ارماندافسوس لري ته
په څه باندي خوشحالېږي	راته ووايه څه غواړي
کله دچاپسه غم کړېږي	په کوم شکلې مخ مين بې
کله انسان ځني وېرېږي	له اسمانه دي زړه شين دی

چې نه خوب نه دي خداشته په نفرت گوري انسان ته
مرورېي له هرچانه په حيرت گوري اسمان ته

۱: داشعر ددوهم عمومي جنگ داغيزي دردناک محصول دی چې په ۱۳۲۱ کبسي په کابل مجله کبسي خپور شو او بيا دهغه وخت دډيلي دنن پرون مجله کبسي نشرشوددي شعرينمه وروستی برخه په غوره اشعار نومي کتاب کبسي راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخيستل شو.

التفات اووف اغوارې	لله پيمخونو ازولو
مروت اوس اغوارې	کله دناز نعمت خاوند نه
لله پيمخې اشناغوارې	ياپال له له ميوډ کله
ياد ميني دنيا اغوارې	ياسازونه سرو دونه

د سکوت طلسم مات کړه راته ووايه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېره کړه ښکاره ارزو مال خپل

کله په کونډو پوښانو	د درد منو په حال ژاړې
وي ژراد مظلومو انو	شپه او ورځ دې په غور وکښې
په فريادې نوایانو	کله داهومره ناکرار کړې
د غمجنو نځورانو	هر طرف نارې سوړې

بې له غمه نورڅه نشته د شپوور څوپه لمن کښې
خوشحالي هر کوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

وخست د غم او دژادې	ژاړه ژاړه څو دې تـوان دی
کله آشناکه نـا آشنا دی	يود بـل غوښـتـو ته وری
په روا اونـاروا دی	انسان کلـه خـبردارن
ورورد وروړپـه مـرگ رضادې	دوست دښمن نه معلومېري

محبت له زړونو تللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه او پېرزوينه نه ده پاتې په انسان کښې

کله له لـوگي د غم داوردی	توره شپه تـوره بـلاده
د دنيا پـرې سـوی کـوردی	چې بل شوی په جهان کښې
مخ دځمکې پرې ټک تـوردی	ياخوتور رنگ دگناه دی
ياجهان تور لکـه سـکوردی	يادغم تـوره کـېردي ده

د جگړو او ورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسيدلی تر آسمانه د همدغه اور دودونه

په هر لـوری هـره خوا کښې	مخاډونه د جنگ جوړ شوه
طيارو پاس په هوا کښې	فولادي اسـمان جـور کړی
ځکه اوري په دنيا کښې	د گولپـو بارانونه
د شپوور څوپه مينا کښې	بې له سرووينو څه نشته

د سرووينو عکس پر يووت داسمان په کنارو کښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغو کښې

پکښي سوزي عالمونه	دنياننه ده سره لمبه ده
لگښي دي اورونه	په هر لوري هره خواکښي
ډک لونه دي سيندونه	دآسمان لمنې سري دي
په ديناکښي دوزخونه	راشي وگوري عالمه!

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوړي
ستوري نه دي سورانگاري چې اسمان کښي ليدل کېږي

ژروونکي افسانه ده	داديانې په حقيقت کښي
نن دوينو پيماننه ده	که پخواشراخانه وه
دبلبلواش يانه ده	سورگلزارې ډک لونه اوره
ياقتس يازولاننه ده	په سينگارې مه غولېږه

پتکانوته له باغه بلبلان وايي نغموکښي
مونږ په سره انکار کښي سوزوتاسي سوزي په لمبوکښي

بلبلان باغ کښي کېږي	پتکان په شمع سوزي
لوی قصرونه رانېږي	له آسمانه تندر اوري
بوی دوينو پورته کېږي	له درياب دزماني نه
په هېڅ شاني نه مېږي	دمرگي دوری سترگي

نن له مروخني ډک شوه دجهان لوی دريابونه
دانسان دمرگ دپاره اجل ايښي دي دامونه

رحم نشته هېڅ په زروکښي	ددنيا مزاج بدل شو
ددې خلقوپه سينوکښي	ياخوزرونه بېخي نشته
دهوا خپورموکښي	دمرگي زهر خواره شوه
نه په خاوره نه اوبوکښي	پخواني تائير اوس نشته

دشبنم په خای په گلونه هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وينورنگ شوه بياسته بڼکلی مخونه

ليونی لکه ليوان شول	ددي عصرانسانان اوس
ميخواران اوس خونخواران شول	بودبل وينوکښي لامبي
د فولادونهنگان شول	دريابونوکښي پيدان
پخلاس پي اوقيران شول	دخوري مړي دپاره

ديوسف په وينو باندي دلېوه منگولې سري دي
تمدن په لاس ورکړي فولادې تېري چېري دي

دي دتنه در آوازونه	دجگرواوجنگ ميدان کښي
ليده نشي آسمانونه	رنا ورځ بې توره شپه ده
که دسره اورسېلابونه	د فولادورسمالي دي
چې پري گرځي لوی ټانکونه	حمکه ريددي له هيبته

نن دحمکي په مخ باندي بل آدم بله حوا ده
دخولوپه خای دوينو توپول بې مشغولاده

عالموننه دجهان شوه
 خيڼي کوندي یتیمان شوه
 ولسونه اسیران شوه
 خيڼي خيڼي تاجداران شوه
 جورقيامت دی په دنیا کښي خو حساب او کتاب نشته
 بي له غوښودانسان په دي اور بل کباب نشته
 دنفاق اور پکښي بل دی
 ورور د بل ورور مال ته غل دی
 یوه بل ته اینسي چل دی
 ته به وايي چي منقل دی
 دامتلي مي اور بدلي چي خړپلار کړه خپله چار کړه
 ددي وخت داپلار کليوي ده فکرو کړه خان هوښيار کړه
 دا دنن ورخني عادت دی
 نه خجل په خيانت دی
 چي لاس بر شي بل حالت دی
 دا عجيب خووي وخصلت دی
 دمطلب دپاره کاندې سل وعدي سل قسمونه
 ماليدي دی په سترگو دغه هسي شان عهدونه
 بل قانون کله چلېږي
 په قوت او زور بدليږي
 پخپل حد کله درېږي
 بل وطن سره گديږي
 ضعیفان شوه پښولاندي زور ورکړه اوچت شوه
 واره لوی شوه لوی واره شوه ټول حيوان ددي حکمت شوه
 ددي عصا رله احواله
 زنگي شوه له محاله
 دفریب مکر له جاله
 ظالمانولي جنجاله
 باشرفه ژو ندون کاندې چي له مرگه نه وېرېږي
 مال وسرې په امان وي چي له خپل سره تېرېږي
 تينگ په ننگ ناموس اودين شه
 فولادي او آهنين شه
 لکه باز او ياشاهين شه
 ياتوتي غوندي رنگين شه
 که آزاد ژوندون دی خوښ وي
 اوراوبوته غورخووه خان
 نبي تېرې پنجې پېداکړه
 نه وایمه چي بلبل شه
 خپړپښتون شه دامتلي دی خنکه غرهسي کړېږي
 کړه سرې اوتودې تېرې دانعليم کړي ژمي اوري

پښتونواله نام وننگ دی
 خان وژل دننگ دپاره
 سربازي زمونږ هنډی
 فیصله دتېغ په ژبه
 ننگیالی اصیل پښتون دی
 دپښتون سړی ژوندون دی
 توریالی موافلاطون دی
 دپښتورسم وقیانون دی
 چې په توره مری شهیدی هغه نه بی پردې کېږي
 چې بی تېغه وي مرشوی په تخته باندي لخواڅپري
 توره حلق او حقیقت دی
 توري شپې دولسونو
 همدغه شرف بی بس دی
 دظالم او خدای ناترسه
 توریالیوپه حضور کېږي سرتیپ کړی افلاطون دی
 دتېري توري په خوله کېږي دیوه ملت ژوندون دی
 تمام عمر تېره توره
 په هغو دې تل رحمت وي
 یایوس تلی توره لاس کېږي
 دمظلوم انتقام اخلي
 توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کېږي دانسان وي
 هسې نه چې په منگول کېږي دلېوه یادشيطان وي
 ظالمان په تېره توره
 چې بی دین په هاتي سوشي
 دمومن په لاس کېږي توره
 حق پرست چې قوت مومي
 پله دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
 وسيله دحلق پالواودنشردقران ده
 په قوت دتېري توري
 بت شکن مسلمانان هم
 حلق پالونکو توریالیو
 دلسوی خدای واره احکام بی
 عبادت په توره خدای ته زیات له هر راز عبادت دی
 دخپل سرور کول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی
 ترقي او اعتلا څوک
 په وطن او په ولس کېږي
 یاددین اودنیاکتبه
 ټول په توره کتل کېږي
 که دقام او ملت غواړي
 که ښه نوم او عزت غواړي
 یالیه خدایه جنیت غواړي
 خو تینک غمزم وهمت غواړي

که جنټ (۱) دچاپه کاروي تـورې لانـدې بـې مـکان دی
آب دتـورې بـل شـی نـه دی هـمدغـه آب حـیوان دی

تـر دې وختـه فاتحـان دي	په دنياکښې چې تېرشوي
که مغل اوکله غوريان دي	سکندر که ناپليون دی
غزنيان اوکله سوريان دي	شاه محمود که احمدشاه دی
چې هرڅه جهانگيران دي	له مشرقه تر مغربه

ټول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه تورې يو بل ته بښلي

هـېڅ خـبر نـه وې لـه ځـانـه	ته ويده وې په ځانکښې
نـه لـه جـنگ جـگړو خـبر وې	نه له جنگ جگړو خبر وې
ستـانـز کـښـې ویکـسـانـه	دوست دښمن خپل او پردي ټول
مـور کړه تـوره آويزانـه	ستا په سر باندې د پاسه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مور داسې روزلې

د همدې ورځې د پاره	که پوهېږي زمما وروره!
ردي تـل تـوره جـوهـر داره	پښتنه مور د ځوی سرته
درته پاتې له خپل پلاره	توره ستامال دی پښتونه
د تېر ورو واره	پښتانه ځوانان خونداخلي

بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

سـور کړی هـر پښـتون دی	دوطن په نام وننگ تل
مـونـر تـه پـاتې داقـانـون دی	له بناغلو پښتنونه
ځـان وژلو کښـې ژونـدون دی	چې دننگ ناموس دپاره
مالـيـدلی دـامـضـمون دی	دخوشحال په ترانو کښې

”مړني دي چې يادېږي په سندرواوبه وير“
دهر نشي ورکولی دتېرې تورې تائير

لـه آسـمان لانـدې اوسـپـره	لکه غږ په هسکه غاړه
لـه خـپـل ځـايـه مـه نـور پـره	که زلې او تنـدراوري
اولـه هـېڅ شـي مـه وېر پـره	بې له خدايه بل له هېچا
ځـای پـه ځـای تـينـگ ودر پـره	په سخت زړه ددښمن مخ ته

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

فلوادي زړگي اوتوره ده په كارد ژوند دپاره

پښتانه ځوانان خونداخلي دتېرورتورولسه واره

واوره! واوره! اى پښتانه تونه

داچې اورې څه لسه مانسه

نورڅه نشته په دې زړه كښې

دازخمي زړه ستاله غمه

دپښتون بېرغ اوچت كړه ترلمنودآسمانه

خوشحال خان خټك خوشحال كړه پخپل قبركښې له ځانه

پښتونواله كه پښتوده

تقاضا دزمانې ده

دپښتون عالي فطرت دى

ددې ټولواى پښتونه

چې ته بياكړې غېره وازه استقبال دتېرشوكت ته

خوقدمه وړاندې واخلي خپل راتلونكې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه

دپښتون باباپسه لاس كښې

بياهماغه شپې او ورځې

په هماغه زرومېنو

دادعاپسه څوڅووارودخپل زړه په كوه طور كښې

ماپه نيموشپو كښې كړى دپاك خداى په لور حضور كښې

په هرزړه كښې بېل بېل قسم

څوك دښكلوښت ومخونو

دچامال اودولت خوښ دى

چادبېل مقصد ددپاره

اميدوننه اواسه اواسه رې دي

اميدوار دننه اواسه اواسه رې دي

په دنيا بې سترگې سرې دي

سمنجولى څه چارې دي

له هغوزرونو څارېره چې پكښې لوره آرزووي

څه چې ښه ورتنه ښكارېري پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرې ده دغه رازشه

چې يوازې په دنيا كښې

هرينغام چې يوغ وراوري

ديوازې ځان سوداته

اي زمنا دسرتو توره

ژوندون نه كېري هرگوره

بېل ته هم رسېري وروړه

وباسه دزړه له كوره

ته بې ناست هغې بېرې كښې چې پكښې افغان پښتون دى

ستاسو هرڅه سره گډې كه مرگي او كه ژوندون دى

تـــه اونورپښتانه واړه پـــه يـــوه ژبـــه گړپـــړئ
 پـــه يـــوه نامـــه هرکله اوپـــه هرځـــای کښـــې يـــادپړئ
 د يـــوه پښـــتون پـــه نښـــه نوم سرترســـره تـــول نـــازپړئ
 د دښـــمن اودوســـت نظرکښـــې لکـــه يووجودښـــکارپړئ

چې پردولـــره يونښـــکاري همدغـــه مـــودی يـــو والـــی
 نوک اورى کله بېلـــري نشـــته تاسوکښـــې بېلـــوالى

غـــم مويونښـــادي يـــوه ده پـــه رگوکښـــې يـــوه وينـــه
 زه او تـــه د يـــومخ ســـترگې خلـــق موبـــولى نښـــې اوکښـــه
 دواړه يوشـــماني غړبـــړو مـــرود يووچـــود پـــه مړينـــه
 اخـــتلاف دنظرنشـــته چـــې موجـــب دښـــتون شـــينه

سپين اوتورد يـــوې ســـترگې کله يولـــه بل بېلـــري
 په بېل رنگ کله دوه ورونه يولـــه بله پـــردې کـــري

راشـــى! اى پښـــتنوورونو يولـــه بلـــه بـــه ځـــارپړو
 دپښـــتون دژوند ددپاره بـــه هر يولـــه ســـرتبرپړو
 خوشـــحالي بـــه مويـــوه وي پـــه يـــوه غـــم بـــه گړپـــړو
 پـــه نامـــه دپښـــتنوالى بـــه مـــونږ واړه قريـــانپړو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
 لـــر او برپښـــتانه واړه بېرته يوکـــوراو کـــول شي

دازخمي زرگى بـــه روغ شي دغلـــيم زره بـــه زخمي شي
 دا ارمان بـــه لـــه زره ووزي لـــه غمونـــه بـــه خالي شي
 د الفت خـــواره اشـــعاربه پښـــتنوپه خولـــه جاري شي
 پښـــتنې دنيا بـــه جوړه کورپـــه کوربـــه خوشـــحالي شي

څوک چې زره لـــري هرگـــوره پکښـــې هيلـــه اواســـره ده
 دا آرزولـــه دپـــره وختـــه تـــردې وختـــه راســـره ده

د شاعر نظر

زه بـــې پېژنم شاعر دى بل څوک نه دى

چې دالـــوى جهان وروکى ورتـــه ښـــکاري

د وربښـــمو او زربفتـــو ښايســـته تـــوکى

دنـــادان پـــه تن زروکى ورتـــه ښـــکاري

طوفاني درياب گڻي دمظلم اونه ڪي

ددنيا بگردن ڊوڪي ورتنه ٻه ڪاري

چي خپل نفس نشي وڙلي ڪه سل وڙني

ناتوانه وپرن ڊوڪي ورتنه ٻه ڪاري

ددنيا فاني عيشه ونه نعمتون هه

دسپي مخڪبي پي پوت هه ڊوڪي ورتنه ٻه ڪاري

خه گورم

گورم جهان ڪبي خوک ڪبه خيني بوتان جوڙي

غلطه پوهه له سري خني شيطان جوڙي

دسپروڪاردي چي دخيل وطن کارونه ڪري جوڙي

جونه اوپنل سينيکارونه ڪوي خان جوڙي

تهذيب ضروري نفاست اونه لباس دي په ڪار

فشن چي زيات شي له ڪلموبازينگران جوڙي

دوداني اميدله هرچانه ڪبدلي نشي

له خاورو ڪٽونه ڪورونه معماران جوڙي

چي انساني رنا پيداشي په مغز ڪبي دچا

هنه ڪوبن ڪري په عالم ڪبي انسانان جوڙي

ڊپرتفات شته په انسان ڪبي دمناپه لحاظ

واره مشغول دي خيني خان خيني جهان جوڙي

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوخل وهلی

نازې هېڅ نه دی لیدلی په ژراکورتته راغلی

چا اخیستی غبرکې نه دی له سپړوخواورونه کله

کوروکلي کېې بې قدره خواری وزارت دی اوسېدلی

کالای خیرک هلک دی کړي خوري خوري خبرې

خودخان ملک خوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه کوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالاننه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې خای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کېې لیده نشي مدرسې ته بې پرېدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاتنه نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زره خواره جامه کېې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته کوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله گوري

دبل چاپري نظر نشته ورتنه نه گوري بناغلی

زه به نوم درته اوس بيم ته به فکريکني وکړه

دلته فکرهمدغسي له نظره دی لوبدلی

خوارحسن

په زروجاموکنسي ماوليده حوره

دبدرنگي مېرمن لاس لاندي مزدوره

په بنايست کني لکه مياشتت وه نوراني

په بنه خوي کني پر بنه ته وه آسماني

په نسب وه لکه هرچانه معتبره

په حسب باندي مېرمنونه بهتوره

نه په وهيرم تقاضاوه دآسمان دا

او که خوي ياطبيعتت ودانسان دا

چي داهسي شان بشره بنايستته له لمره

غورخولي زماني وه له نظره

ديوسف دغلامي يونبه نظيره

په رنبتياچي دهمدغه خوب تعيرو

راته ويلې بهي دحال په ژبه باندي

غريبې په سپري هسي چاري کاندي

قيمت نليري بنايستت دمزدورانو

نه بنه خوي لره شوک گوري دخوارانو

خدای راکري بنه صورت بکلي سيرت دی

خودخوارحسن لير قير قيمت دی

په زرو جامو کښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاره لباس کښې رټل کېږي
دېر زمانې ته څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځني د پردو کوالي ناولي
بل شې نه دی عاجزي او غریبي ده
چې په بد نظر کتلی هرسېري ده
هنرونه پته وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندي د خوارانو
ښه اشخاص زاره لباس کښې وي بې قدره
بدسېری په ښه لباس شي عالیقدره
دېرښه خلق په دنیا کښې خوارو زار شته
بدایانو کښې دېر خلق بد کردار شته
پام کوه! په سپین سپېڅلومه غولپړه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډو کښې ښه ښه خلق مالیدلي
د خوارانو وپه جامو کښې وي ښاغلي
چینجی اوسني دورې ښه موبه قباکښې
پت مخ ګرځي ریاکار سپینه ردا کښې
دیوسف څیرو جامو کښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زېڅاده
راځئ! څېرې کړودانښې جامې رنگینې
پکښې وګورو څېرې دېرې ننګینې

همدري

ژاري په غمونو کښې خواخوږی لکه هرچاسره

سل پتنگان سوزي ديوې شمع ژړا سره

ډک زرگی له اوبښکوگرځي ورپځي په آسمان کښي بيا

خه ژراملگرځي ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژرېدلی ځکه اوبښکي دي دگل په مخ

ډېرلکه لاله داغلی زرونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن شي

لويه بدبختي ده که څوک نه ژاري له چاسره

داسې بي غمي دي خدای په هېڅ کور کښي پيدانکړي

يوکور کښي چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن او نظر

دړانده بدهای په کور کښي ښايسته ښکلی ليلاه

دنظر خاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلاوه

ډيوه بله وه دحسن مگر عشق ورسره نه و

بي پتنگه سوزېدله شمع ځکه په ژراوه

دسپين منځ اودسروشونډوتوروز لفتوروسوترگو

څه قيمت او قدر نه و، زره کښي مينه ددنياوه

دښايست نوی بهارو، دگلزار جوش اوځوانی وه

بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاه

دگل لورته کتل نه و، بهار خوشي تېرېدلو

دمېوانتنظار ډېرو دمادي کتبي سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدر نه و

بصيرت ته وه محتاجه په نظر پسې شيداوه

مال دولت له حده تېرو، واک بې خپل وهرڅه ډېرو

مگر دداتش کتل او شهور په تمنياوه

علم و فن هنراوش عربينا ذوق اوش عور غواړي

که په نیمه څوک پوهېږي دلیلی دغه معناوه
دمعنا روح تلل خپه وي دړندوناپوهو کور کښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بډای

یو بې لوی بولي هغه بل ورتنه وروکی وایي

خپته بې لویه اوکوره بې وړه ده ډېره

غله بې ډېره مال بې ډېردی هرڅه ډېرور کړه

مزدوران وري دي یوه بې مېره ده ډېره

کوټه توده ده تشناب توددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دگدا برخه سره ده ډېره

دده لکه کوره هغه وخت خپروخیرات راوړي

چې تناره کښې خڅېدلی ترې پېره ده ډېره

کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرې بې زوردی خیال یې زور ارزوزره ده ډېره

په یوه سوی مری خدای نه جنتونه غواړي

له ده سره د آخرت سوداوه ده ډېره

ماشوم

چې نوی گل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله گناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیرکښې مې خای درلوده
دسترگوتور دزرگۍ سردخپل بابا ومه زه
چاروقربان به مې سل خله په یوان اوربده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپغلوجونولونکین سره مې لویې کولې
لاس به مې اچاوه گرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اویردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیاومه زه
په دپروسترگوکښې مې مینه دخپل خان لیدله
په زړه کښې گران ددپروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدینې راتمه مورپه یونظرونه ووده
له گړدلو مخکښې پوه په دې معناومه زه
چا به چې دپرخپلې غیرکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحال اوپه خداومه زه
که لیر نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیرکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکرم عشق اومینه هېرولۍ نشم
سترگولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل

چاچې اېنسي داشين خال ستاپه جين دى

زما زره هم دهغه له لاسه شين دى

ستا امېل كېنې بې سل زرونه دي پيلى

چاچور كړى ستا دغاړې لـونگين دى

جـوره شـوى بـې دلمر لـه پلوشـونه

ستاد عشق پر حرارت مې دايقين دى

سورسـالودې سره لمبـه ده نه پـوهيرم

كه زما دزره په سر ووينو رنگين دى

دجمال پر بنيتي نه چې جوړولې

ورلېر لى چاسلام چا آفرين دى

معجزه نه د قدرت اود خلقـت بـې

په رنـبـتيا چـې خـداى احـسن الخـالقين دى

خداى دې سـاته په امان له بدوسـترگو

دادعا د پـرېشـتـو زـمـونـر آمـين دى

لنازمېر منې

وروردې خواري اومـزدوري كـوي له پـلاره سره

تاپه مستى كېنې امېل وشكاوه له ياره سره

موردې مېچنې گرزوي خوردي منگي دکوي

ته سپرو پېزوان غواړي دسروزروله هاره سره

ده غريبې خواړه خوري کورکښې څه نه دي پاتي

مه کوه لويې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښخو په سرخاوري دي دننازمېرني

تایاراننه ده اچولي دنیله داره سره

خبره نه بې ستاپه خویندومیندوڅه تېرېري

ستاسروکاردي تمام عمرله سینکاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زره وسپزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سینکاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېرډه دوطن مېرمنې

میننه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزره په لاس کښې ونیسله نوزرونه مه خوروه

مناسب نه دی داخپوننه له دلداره سره

په سراومال چې دوطن خدمت ته نه وي تیار

مه گوره هېڅ دهغوخلقوله ریباره سره

ورسره مه خاندې! چې خاندې په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

په لیلی پسي خم

مکړه په ماهسي گمان چې په دنيا پسي خم
له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسي خم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لوموم
نه يم هغه چې به هرخای ته په هرچاپسي خم
لوی اووایه نه پېژنم يم دماشوم په مثال
خوک چې کړي مينه راسره هغه لالاپسي خم
سرتنه دبام يم ه روان دلوېدو دارنه لوم
نه راسستنيرم دسپورمي سپيني رنپا پسي خم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې گلونه غواړي
ددنيا غل مې مه گنه دگلوغلاپسي خم
چرکوری نه يم چې دانه پسي له کوره اوزم
لکه بلبل دگل په لوری په بوراپسي خم
له فرعونانوخي تبتتم دمولاپه طرف
دغرونوسرتنه دحقوق نوراوتجلاپسي خم

خومره به بڼه وي

چې په سپين مخ دې زلفې خوري وي
ستترکې دې توري شونډې دې سوري وي
زه يم اوتنه بې نازونخري وي
خومره به بڼه وي، خومره به بڼه وي

چې زه حيا كړم او ته شوخي كړې

زه جرئت نكړم خوت ته مستي كړې

شې مهربانه اودلداري كړې

خومره به به وي، خومره به به وي

چې مې حياشې لير غوندي ليرې

زه درن زدي شم ته واېي ليرې

درته شروع كړم دعشق سندرې

خومره به به وي، خومره به به وي

چې ستا په غاړه وي املونه

زه دې وربل كشي رد مې كلونه

ته راته واېي دزره حالونه

خومره به به وي، خومره به به وي

چې درته وايم په ماېي كرانه

له ټول عالمه له درسته جهاننه

ته واېي نه يم دومره ارزانه

خومره به به وي، خومره به به وي

چې شم بېخ وده اوهرخه وايم

دېره دې زياته له حده ستايم

ته راته واېي چې زه خوستايم

خومره به به وي، خومره به به وي

خه يم

زه بل څوک نه يم ه اولاددغريبانوبمه
سکنی وروردعاجزانود خوارانوبمه
بمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا
دلاس نيسالکي ددي غريبودهقانانوبمه
ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه
ډبروبرېدلی له نامه دصاحبانوبمه
چي ورته بل نيسي اوبه نورې بي آبه غوړم
وينوتته تيري زه دداسي بادارانوبمه
دبل زحمت کسي چي خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردشمن ددي بي رحمه ظالمانوبمه
زما په زړه کسي دبل چا محبت مه لټوي
زه دخوارانوبمه و دډبوله پتنگانوبمه
چي شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه يم خادمانوبمه

زما گناه

نه مي دچامال خورلی نه مي څوک وژلي دي
نه مي چاته ورک شه ياکم شوا کله ويلي دي
نوره گناه نلرم په دي گناه مي مه نيسه
زړه کسي مي چي پت ظالم ته بدغوندي کتلي دي

وخت دا عتراف دی گناه خپله درته وایمه

نه بېمه منکرېمه مظلوم انومې ژر لې دي

دا گناه د سترگو که د زړه ده نه پوهېرېمه

بدمې چې لیدلی خدا پرو بدمې هم گنلې دي

نه ومه خبر پرده مې لږ غوندې چې جگه کړه

نه دي دوی لوهغه څه چې مالیدلي دي

زه بې په لیدلواو ویلو گناه کار شوم

نور بې په کولو او عمل باندي ښاغلي دي

نه بېمه خاین په خیانت دنور وپوه بېمه

پوهه که گناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

دا چې دېر کاره درته ولار دي تپت سرونه هم

ستا مخکې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امید ترې مکړه که څوک ځان د تاغلام کني

ماغلاماننه ذهنیتونه پېژنه پېژندلي دي

لور مقام ته رسې چې بوتونه پاکوي د بل

دېر په دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

ور بل بې ما په خوب کني پرېشان لیدلی دی

ستا بخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

دگلوه هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې گلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندې په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندي روښان ليدلی دی
تعبرې کې کړی ما، په ظالمانو به چې شې
چپه کاکل مې خوب کې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شې دسروزروخوانده
په سروشونډودپاسه مې پېرزوان ليدلی دی
زه پتې سترگې نه يم په هرڅه اوس پوهېرم
په خلاصوسترگوباندې ماجهجان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کې دې اېسارکړم
صايداه! ماخوڅورنکه زندان ليدلی دی
که هرپوراننه وژنې خيال اوفکر مې مه وژنه
په دې کې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يم ماروح ددې جهان وگڼه
تپت مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وگڼه
دخاوروکتوپه تخت ناست يم په هواکښې گرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وگڼه
تیاره کې نه يم په آسمان کې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاگردان وگڼه

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنگونه

زما پسه ذوق او ارادې پسي روان وگڼه

په کابناتوباندي زه هر قسم لويې کوم

بحروفضامي دېوي مندي ميدان وگڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه کېله نلرم

زماله لاسه دفلک څيري کړېوان وگڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړي

په نري تارکښي مې دزلفو اووزان وگڼه

دبنکلومينه مې په عقل وفکر لويې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ما پرېشان وگڼه

دعشق پنجونه نه خلاص کړم دلېس کړوپه زور

دايازمينه کېسه کېسي اسيرشهنشاهان وگڼه

دليلي يواشازات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سودا کېسي ليووني دپرهوښياران وگڼه

دعشق اوميني په حرم کېسي زه لوی شوی ېمه

څوک چې بې ميني ژوندکوي هغه حيوان وگڼه

چې دجمال دپوه شوه بله پتنگان شوه پيدا

لومړی پتنگ ددغي شمع ته انسان وگڼه

خه جور شوه؟

زما دآه لسه حرارتسه دوز خونسه جور شوه
له تور لوگي نه بې داپورتسه آسمانونه جور شوه
اوبسکي لسه سترگو اوخولې زماله وچولې نه
چې توبې شوې دخداي په لارکښي جنتونه جور شوه
چې سرمي تپت کرخپل گرېوان ته دمعناپه لټون
له يوه خاڅکي راته لوی لوی دريابونه جور شوه
لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلمزم
هرې قطري نه بې حسابه کوهر ونه جور شوه
دزرگي سترگي مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعور بېناش او ذوق پېداش او اوش عروونه جور شوه
چې آبادۍ نه مې کړه مخه ټول جهان شو کلزار
له سپړو خاورو نښايسته نښکلي نښارونه جور شوه
سره او سپين ما چې په نظر دمحبت وليدل
نښکلوته هارا وپادشاهانوته تاجونه جور شوه
مونږ کړه لسه خاورونسه راوبورتسه زر په خاورو کښي و
زرو دپاره ولې مونږ خخه مړيونسه جور شوه

له خپله لاسه بتان جوړ کړم بنديگي بې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچيې څه کوم دڅه مقصد دپاره

رانه په لوبو کښي اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فـرق دحـق اودبـاطل لوی حکمـت دی

ددمـاغ اوزره همدغـه عبـادت دی

چې صادق اوخاین بېل کړي یوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصیرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چاباندې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

دیوه شخص نـوکري خـوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل خان گڼي خادم دخادمانو

په دې رازبنسه پوهېدلې نن "الفـت" دی

دوه ماموران

زمونږ په محله كښې يودوه كوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه كښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراك ديوه هره شپه نړۍ وريجې چرگان دي

د ورځني كبابونه سره ساليانه نور شيان دي

د بل مامور په كور كښې ماشومان كورم چې ژاري

پخ كړي بې پټي وي دوى نورو له موره غواړي

سل رنگه نعمتونه دهغه كور كښې پخېږي

مېوې لمبې اووچې پكښې هروخت پيدا كېږي

د بنسټار مامورين واړه دهغه كور كښې غنډېږي

د ښې ډوډۍ صفت بې مجلسونو كښې تل كېږي

سهار بې په كاله كښې پراتې شوي هكي وي

په هره ورځ پېرور شير چايونه په چرگي وي

دابل مامور كره كله سابه كله نورو واي

په مياشت كښې دې يودوه ځله نړۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخواه تر بلې نه رسېږي حال بې داوي

هنه څنگه مامور دې بل ولې دا حال دى

د غورځاوندانو نه زمه دارنگه سوال دى

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتړدی

هغه په پیسو باندي په هرځای کښې معتبردی

پخپل و س و غاتوپه لوبوخلق و زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دابې هنردی

کارغه دې خوري مردارې هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه بې کوهو مگر جاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېرم څه پرې کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکېږي او تېږي

سرتيپ غاړه کړه شي لاس سيني نه نه بېلېږي

اوضاع او حرکات بې تپت او پست راملومېږي

زموږ په مامورينو کښې دارنگه ماموران شته

په دغو صفتونو مديران او حاکمان شته

راځئ هغه ماموراودا مامور سره جلاکړو

دایوهرځای کښې وساتایو د ابل هرځای رسواکړو

دښو بدو تمیزو کړو د حق جذب په پیداکړو

لایق اونالایق وپېژن ووطن رنناکړو

ترخوبه پتو ووسو سترکې په دغو کې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطون وینس وځلمیانو

د حق جذبہ

د حق جذبہ ده چې په خوي د پلار بوتان ماتوي

يوه سوري باندي طلسم د جهان ماتوي

د سکندر له سده ټينگ دی يوپه سله تقليد

داراز سډونه خاوندان د ټينگ ايمان ماتوي

د خوف او طمع محبت او عداوت قيدونه

که هر جامات کړه هغه مکر دشيطان ماتوي

د افلاطون په حکمت نه کېږي د حق پالنه

لنکر د ظلم و معصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتو کېږي

بد نظامونه د جنون او عشق طوفان ماتوي

د پلار نيکه په قدم مه خه حقيقت پسي خه!

هغه دود پرېږده چې حکمونه د قرآن ماتوي

خپلو پر دونه مجرد شه لحاظونه مه کړه

د حق ورمېر مراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې او گرونه

(۱)

که خنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته په پوهېږي؟ چې کړدونو کښې دلارو

راځي هسې يوبېلمه له كوم هېواده

چې بې خپل کالي ځنډلی په څو وارو

(۲)

له كوم لوري راروان يوجه انگرډو

مخ اوڅت باندي بې پروت دلارې گرډو

ماوي څه دي وليدل په دي جهان کبې

ويلي دومره شومه پوه چې جهان گرډو

(۳)

له دي خاوروشوه پيدا پر عالمونه

چې آبادې كره لوی کلي لوی نيارونه

يوڅو وورځې بې دژوندس ندرې ووي

بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه گرډونه

(۴)

کلی وران و خو بباقي بې لا آتارو

يومرغه په دېوال ناست دا بې کفتارو

دغه زوردېوال چې کورې په يووخت کبې

ج ورونکی دکورنوبوخ معم ارو

(۵)

لکه بوی چپی لکه کلشنه راجداشی

یا بخار لکه دریا بونوی هه هواشی

یوه ورخ بیه هم زمونر لکه خاورو دورو

یو کرد پورت لکه صحرانه ددنیاشی

فرداومت

(۱)

په زرگونو کلوزون د کیری ملتونه

په قرن و قرن و حملی وی ولسونه

د افرادو دعوی روح هسی مثال دی

لکه وی چپی دریا بونوی هه موجونه

(۲)

په اسلام کینی فردتابع د جمعیت دی

دملت اجماع قنانون د شریعت دی

په دخدای اودرسول لکه امرونهی

دنبس و بدومعیار فکر د ملت دی

علم او پوهه

(۱)

بصيرت او علم نشته په کتاب کښي

که څه نه وي دمغزو په پېچ و کتاب کښي

علم او پوهه بل شی نه دی بينايي ده

خوشي ناست ېې پټي سترگي په محراب کښي

(۲)

پوهه ټوله راوتللی لکه مغز زوده

هسې نه چې په دې ډبرو کتـابـوده

په نظر کښي که دقت صحيح سنجش وي

علم زېرنـده ددغـسـي کتـوده

سړيتوب

دتوتیـانـو لـه وینـدا معلومېري

چې خبرو بانـدي څـوک نه سـړی کېـري

سړی نه دی چې ېې کار دسړو نه وي

په خبرو کـه هر څـومره نـه پـوهېري

همدردي

پتنګ نه دی په ډيوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په گل فريادي نشي
زړه بې مې بوله تورګانې دصحرادی
په ليدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سياست

سياست دمطلب سبب سرته رسول دی
په تدبير او فکريانو کې کار کول دی
خپل و ټول و کونښ و خپل و نقش و نه
مسئله تقيمه نتيجه نه اخيستل دی

بې قدرې

لکه ګل ديبابان هسې لوبېرم
څوک مې نه ويني په سترګوچې څه کېرم
دنيايست قدرمې هېچا سره نشته
دانسان وتېش نظر ته هوسېرم

دیمر کراسی

پرستش دیووه تن بـت پرستی ده

دمسـلک پیـلک روی لویـه آزادی ده

په کوم خای کبې چې یو فکر کړي کارونه

هلتـه خوشـې مهـمل لفظ دیموکراسی ده

دروح اطمینان

هنه خای کبې وي دژوند واره خوندونه

چې خوک نه ویني خه زجر بې قانونه

اطمینان دروح او فکر هلتـه بویـه

چې اصول او قوانین کوی کارونه

صبر

(۱)

خینې وایې صبرغم کبې نه ژړل دي

داولادپه مړینه ریره نه شکول دي

که صحیح معنا بې غواړې زما جانـه

په سختیو کبې دخپل خان نه بایلل دي

(۲)

صابر نه دی که زحمت نه خوک وپرېري

يا هرشي ته لکه وورکی هوسېري

بې صبري ده چې بېخايه خوشحالی کری

يا خوک زیات له ضرورته په قارېري

د دنیا قانون

يوه ورځې سحر ووي په خداکښې

دا قانون مدام جاري دی په دنیا کښې

چې ضعیف د زور وړ خواکښې ورکېري

لکه ورکه چې سپورمی شوو د لمر خواکښې

يوسف اوزلېخا

ته يوسف نفسی ارزو دې زلېخا ده

سستا په برخه غلامی ددې لیل ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړ پادشاهی ده

که بې خوښی ته ځان وسپاري کناه ده

فکر او مینه

مینه تل اوسه د زرو لاندې کور وکښې

فکر روي د دماغونو بڼو کښې

په لور کور کښې که څه عقل فکر غواړي

محبت ته لور وکښې

آشنایي

له غموسره مې هومره آشنایي شوه

چې اوس راتنه مشکله جدایي شوه

له ترخوزره نه صبر پرې چې عادت شي

د ښمن هم سړی ته خورشې چې یاري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لوري سړی کاندې سنجشونه

کارتنه نه راندې کېږي کړي فکرونه

له دې فکر او سنجش په پيدا کېږي

د دماغونو کښې سودا زرو کښې غمونو ته

(۲)

بي له فكر چي څوڪ كار کري خوشي زيوار کري

چي بي كاره کري فکرونه ځان به خوار کري

چي عمل اوفکريولسه بله ببل شي

عمل خوارشي فکرو رکسه سمه لار کري

بي خبري

(۱)

په ڪودر پينگلومنگي ڇپل ڊڪول

ي منگي ڊڊ ڪب ڊوخت ڪبي وي

تري نه يواوبه څڪو خوننه پوهيرو

چي ڇه رازبه وي دتري اوبه څڪل

(۲)

په رنستيا چي څوڪ منگي غوندي ڊڪيري

ورو نيولسه احوالسه ڇه خبر پيري

په ڪندوانوڅوڪ پره نه شي اچولي

ڪه په لوره دخوار انوننه پوهيري

علت اوسبب

هسي وايبي سوي سوي پتنگان

چي موني پيٽنوسه بزونگي دڇپل ځان

مونرله شمع، شمع اورله تيلي واخيست

تیلی واخستت اور لسه لاسه دانسان

لهقانه

(۱)

ستا دلاس گل تله بلبله خوشه حالپري
 ستاله باغله ديارورمه تله تاووپري
 بنايسسته جونې ردي ستا گلان وربل کنسې
 بورا گلان دې په گلونه و تپري

(۲)

کوره پري ندرې داخمه هسه شاره
 دنيا ده ستا دغوايي په نکرولاره
 نن ملاپتیه کړه خپل کارته غفلت مکړه
 بيا پخپل چمن کنسې گرځه هسه غاره

شعر

چې په جهان کنسې نوراني روښانه لمريداشو
 فکر او ذوق سره يوځای شوه نسه نظريداشو
 بنايست پې وليده د عشق پکنسې اثرپداشو
 لسه دغو و ټولونه بياشعراو هنريداشو

مات کودری

(۱)

د کودری په غاره پروت و مات کودری

ويلی زه وم روغ منگی کلال جورگی

دلته لوبوکنی زه مات یوه حلمی کرم

یوی پغلای پی اورووه راوری

(۲)

دجهان هره ذره کنی عشق عیان دی

مات کودری سره هم د عشق داستان دی

دبرمین په دې کودردی یوخیای شوی

دبرمنگی دلته مات شوی لیدیان دی

خوشحالی

کوروکلی کنی سکت اوقرارای وه

چی کتل می په کوخوکنی خوشحالی وه

یوناخاپه راپی داکوم لی ونی شو

ماشومان ورتنه راغونددشوه خوشحالی وه

تور او سپین

که می سرشی دهاتی له پنبولاندی

که له پاسه می راغورخوی دلاندی

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

دالمی ددی خو کو له مانه هـ بیخ نه کاندی

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې د لمر څومره لوی حکمت دی

ژوند د دپاره د پرضرور د احرارت دی

مکرگوره د آسمان سپینې سپورمې کښې

خاوند اینی د جمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼا کښې که د لمر د ژوند گوهر شته

د سپورمې رڼا کښې بل کیفیت و اثر شته

په جهان کښې دي ضرور د دواړه څیزه

حکمه د لته شپه او ورځ شام و سحر شته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته څه کار ورځني واخلي

شپې او ورځې هغه سپين اوتوردېوان دي

(۲)

خه چې غوښتی سلیمان د سبا بنارنه

ته بې مومي د سبا ورځې لکه کارنه

د بلقيس تخت به د سترگورپ کښې راوری

دا اميد کيږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وايي ژوندي دادی لکه دريابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي بې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دگل رنگ دی د ستایلو

نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو

فیصله درنگ وبوی شوله مشکله

سرگردانه کسر نسيم شوردبللو

(۳)

خیني وايي غوتي خاندي هوسپري

زړه تنگی نه نجات مومي چې غورپري

خِينِي نوروایي لَه دېرې زره تنگی نه
زره بې چوي اوکړېوان بې خیري کېري

ثواب

دبهدای ثواب دوری مړول دی
دقیرثواب روزې خدای ته نیول دی
غازي وژني بل سړی ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل خان په بل وژل دی

دشاعرشعار

په سرکبې فکردوطن په زره کبې مینه دیار
دزورواظلم لوی دبنمن دازادی طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دپار
شاعر دپاره مناسب دی همدغسې شاعر

دالفت پیژند گلوي او ژوند پېښې

گل پاچالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلې دی. پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی. په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو. په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی. په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و. په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال. په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر. په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی. په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر. په ۱۳۲۷ کښې په ننګرهار کښې د قبايلو عمومي مدیر. په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شوری په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شوری کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو. په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شوری اتمی دورې ته وکیل وټاکه. په ۱۳۳۴ کښې د جلال آباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو. په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقرر شو او د پوهنی دوزارت د عالی شوری په غړیتوب ومنل شو. همدارنگه د حقوقو د پوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادې هم ورپه غاړه شوه. په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو. د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی او پښتو مضامینو په لیکلو او تهیه کولو کښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو او بې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

- ۱- دپسرلی نغمه.
- ۲- بله ډیوه.
- ۳- لغوي څېړنه.
- ۴- پښتو سندري.
- ۵- عالی افکار.
- ۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
- ۷- ادبي بحثونه.
- ۸- پښتو کلی پنځم جلد اول ټوک.
- ۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
- ۱۰- د آزادی پیغام.
- ۱۱- غوره اشعار.

۱۲- لورخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاً او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نوسبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه بې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (د پښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه کورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسونه.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تگ د رحمن بابا د قبر جوړولو په غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تگ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تگ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کېښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیایي او افریقايي لیکوالو په کنفرانسونو کېښې د کېدون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثور په ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تگ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسد په ۱۵ مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تگ د مستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کېښې د کېدون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تگ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونو کېښې یې دا ځایونه لیدلي دي.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګاګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر وونو کېښې بې په رسمي دعوتونو کېښې ډېرې وینا وې کړې او کنفرانسونه بې ورکړيدي.

پای

د زړه وينا

دالفت اشعار

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**